

Jaarverslag 2018

marnix academie

Inhoud

Vooraf

Bestuursverslag

- 1 Over de Marnix Academie
- 2 Samenwerkingsverbanden
- 3 Onderwijsaanbod
- 4 Voortgezette professionalisering, advisering en ondersteuning
- 5 Onderzoek en Innovatie
- 6 Wereldburgerschap
- 7 Kwaliteitszorg
- 8 Personeel
- 9 Bedrijfsbureau
- 10 Continuïteit, meerjarenperspectief, risico's en kansen
- 11 Governance
- 12 Kwaliteitsafspraken

Verslag Raad van Toezicht

- 13 Verslag Raad van Toezicht
- 14 Het jaar in cijfers

Jaarrekening

- 15 Balans per 31 december 2018
- 16 Staat van baten en lasten over 2018
- 17 Kasstroomoverzicht over 2018
- 18 Toelichting behorende bij de jaarrekening 2018
- 19 Immateriële en materiële vaste activa
- 20 Vorderingen
- 21 Liquide middelen
- 22 Eigen vermogen
- 23 Voorzieningen
- 24 Langlopende schulden
- 25 Kortlopende schulden
- 26 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- 27 Rijksbijdragen
- 28 Collegegelden
- 29 Baten werk in opdrachten van derden
- 30 Overige baten
- 31 Personeelslasten
- 32 Afschrijvingen
- 33 Huisvestingslasten
- 34 Overige instellingslasten
- 35 Financiële baten en lasten
- 36 Transacties met verbonden partijen
- 37 Honoraria van de accountant
- 38 Bezoldiging van bestuurders en topfunctionaris
- 39 Bezoldiging van toezichthouders
- 40 Gebeurtenissen na balansdatum
- 41 Overige gegevens

Bijlage

Colofon

Vooraf

Niemand weet hoe de toekomst eruit gaat zien en toch moeten we ons er een bepaalde voorstelling van maken. Het geeft richting aan onze activiteiten. Dat geldt in het bijzonder voor ons als lerarenopleiding. Wij leiden studenten op tot leraar die op hun beurt leerlingen begeleiden in hun vorming en ontwikkeling. En dat willen we doen met het oog op hetgeen hen te wachten staat. In dit jaarverslag leest u hoe we het afgelopen jaar een start hebben gemaakt met de uitvoering van het strategisch plan *Met lef samen werken aan toekomstgericht onderwijs*. In dit plan worden de ambities van de Marnix Academie omschreven voor 2018-2021. Het plan is tot stand gekomen op basis van vele gesprekken binnen en buiten de organisatie. Inmiddels zijn we gestart met het realiseren van die gezamenlijke ambities. We doen dit met het oog op de toekomst en met onze voeten geworteld in het verleden. Toekomstgericht en zonder blind te zijn voor de verworvenheden uit het verleden.

Joke Snippe

College van Bestuur

Bestuursverslag

01

Over de Marnix Academie

De Marnix Academie is een gespecialiseerde hogeschool die zich richt op de opleiding en voortgezette professionalisering van leraren en de ondersteuning van scholen in hun ontwikkeling.

De hogeschool verzorgt de initiële bacheloropleiding met de varianten voltijd en deeltijd. Daarnaast biedt de Marnix Academie drie masteropleidingen aan. De masteropleiding Educational Leadership wordt samen met de Penta Nova-partners aangeboden. De masteropleiding Leren en Innoveren biedt de Marnix Academie samen met enkele Radiant-partners aan en sinds september 2018 wordt de masteropleiding Passend Meesterschap aangeboden, ook in gezamenlijkheid met enkele Radiant-partners. Daarnaast kunnen scholen bij de academie terecht voor voortgezette professionalisering. Het Marnix

Onderwijscentrum biedt post-hbo-opleidingen aan en kortere cursussen. Maar denk ook aan advisering en ondersteuning van leerkrachten, teams, scholen en besturen.

Praktijkgericht onderzoek neemt een belangrijke plaats in binnen de Marnix Academie. Het onderzoek is gebundeld in het Marnix Innovatiecentrum. In dit centrum zijn ook twee lectoraten gevestigd, op het terrein van toekomstgericht onderwijs en op het terrein van leren en innoveren. Daarnaast zijn vanuit Penta Nova een lector en een associate lector werkzaam die zich bezighouden met waardegericht leiderschap.

1.1 Missie

De Marnix Academie wil een bijdrage leveren aan kwalitatief goed onderwijs door leraren op te leiden en voortgaand te professionaliseren tot bekwame, betrokken en bevlogen onderwijsprofessionals. Dergelijk onderwijs draagt bij aan een samenleving waarin mensen in verbinding staan met zichzelf, de ander en het andere en mee vorm willen geven aan een samenleving gebaseerd op gelijke kansen voor iedereen.

1.2 Visie

Een bekwame leraar beheerst zijn vak en ontwikkelt zich continu vanuit een visie op leren. Dit geldt voor zowel de docent op de Marnix Academie als voor de student in de basisschool. We creëren een rijke onderwijsomgeving waarin lef, een onderzoekende houding en innovatief denken en handelen van zowel de docent als de student worden gestimuleerd. We leiden studenten op tot professionals die kinderen de wereld - en hun mogelijke bijdragen daaraan - laten ontdekken en hen in staat stellen zich te ontwikkelen tot sociale en zelfbewuste wereldburgers die mee vorm willen geven aan een duurzame samenleving. Een betrokken leraar geeft vorm aan pedagogisch handelen vanuit een pedagogische relatie, gericht op de optimale ontplooiing en ontwikkeling van leerlingen. Betrokkenheid richt zich ook op de context (ouders, school en samenleving) en is gerelateerd aan wereldburgerschap en duurzame ontwikkeling. Een bevlogen leraar wil 'waardenvol' en inspirerend onderwijs vormgeven. Inspirerend handelen komt voort uit geïnspireerd worden door bronnen, door anderen en door de Ander. De Marnix Academie wil zorgdragen voor een inspirerende, stimulerende en uitdagende leer- en werkomgeving.

Een bekwame, betrokken en bevlogen leraar heeft lef. Een leraar met lef is iemand die:

- weet waarvoor hij staat (persoonlijke drijfveren, kernwaarden en inspiratiebronnen) en die zich daarin kan ontwikkelen en vernieuwen;
- aan professioneel handelen richting kan geven en zich daarin weet te ontwikkelen en vernieuwen door dialoog, (zelf)reflectie en feedback;
- met hart en ziel wil werken aan een samenleving die gelijke kansen biedt aan iedereen.

02

Samenwerkings- verbanden

De Marnix Academie is een zelfstandige hogeschool. Voor de uitvoering van de taken werkt zij nauw samen met andere instellingen. Het betreft basisscholen, hogescholen en andere partners in de onderwijsketen.

2.1 Basisonderwijs

Partners in Opleiding en Ontwikkeling

De Marnix Academie werkt samen met basisscholen en schoolbesturen in het partnerschap *Partners in Opleiding en Ontwikkeling*. Samen met 30 schoolbesturen en meer dan 341 scholen in Midden-Nederland wordt er gewerkt aan de solide opleiding van studenten en aan onderwijsontwikkeling, zowel op de scholen als op de Marnix Academie.

Zo wordt er onderzoek gedaan in:

Research & Designgroepen (R&D);

Leerwerkgemeenschappen;

Onderwijswerkplaatsen.

In september zijn er drieëndertig leerwerkgemeenschappen en negen R&D-groepen gestart. Hierin werken leerkrachten van een partnerschool, student(en) en een docent/onderzoeker van de Marnix Academie samen aan een onderzoeksvraag uit de praktijk. Er startten verder negen WOU-teams (Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht). Hierin participeren ook onderzoekers van de Universiteit Utrecht. Naast deze vormen van samenwerking zijn er in 2018 op drie partnerscholen 'proeftuinen' gestart. In een proeftuin wordt geëxperimenteerd, gestudeerd, gediscussieerd en geleerd. Leerkrachten, studenten en docenten werken samen aan vernieuwend onderwijs. Anders dan bij het doen van onderzoek wordt er gewerkt in groepsverband: betrokkenen ontwerpen en geven samen onderwijs. Kenmerkend voor de onderzoekstrajecten en de proeftuinen is dat iedereen leert.

Bestrijding lerarentekort

Het partnerschap beperkt zich niet meer tot de bacheloropleiding in voltijd en deeltijd, maar werkt ook samen bij de professionalisering van de leraren basisonderwijs en zoeken naar oplossingen voor het lerarentekort. Want het lerarentekort is ook binnen het partnerschap van de Marnix Academie voelbaar. De druk op studenten is soms groot. Er zijn afspraken gemaakt met betrekking tot deze situatie zodat alle partijen eenduidig handelen. Zo is afgesproken dat alleen onder strikte voorwaarden vierdejaarsstudenten betaald voor de klas mogen.

Binnen het partnerschap wordt een gedeelde verantwoordelijk ervaren als het gaat om de begeleiding van startende leraren. Er lopen vijf trajecten waarin een partnerbestuur samen met de Marnix Academie de begeleiding van startende leraren tijdens de inductiefase vormgeeft. Denk daarbij aan coaching en masterclasses op maat. Deze aandacht voor starters is extra belangrijk nu er sprake is van een lerarentekort.

De leerkrachtcoach is sinds 2018 een nieuwe rol in de school. De Marnix Academie startte afgelopen jaar samen met haar partners een onderzoek naar wat een leerkrachtcoach nodig heeft aan kennis en vaardigheden om studenten goed te kunnen begeleiden. Daarnaast maakten de onderzoekers een begin met het vastleggen van welke taken, kennis en vaardigheden overeenkomen en welke verschillen met die van de intern coördinator opleidingen (ICO) en de coach van de starters.

Er zijn meer initiatieven om het tekort tegen te gaan. Zo is er voor deeltijdstudenten een nieuwe vorm van samen opleiden ontwikkeld: de Gulden Middenweg. Dit is een traject waarin studenten halverwege de deeltijdopleiding betaald voor de klas staan, zonder dat ze in het diepe worden gegooid maar samen met een leerkrachtcoach de groepsverantwoordelijkheid dragen. Vier partnerscholen deden mee aan dit traject.

2.2 Hogescholen

Radiant Lerarenopleidingen

In het samenwerkingsverband Radiant Lerarenopleidingen werken negen hogescholen samen. Dat zijn zes monosectorale lerarenopleidingen basisonderwijs, te weten: Hogeschool de Kempel te Helmond, Iselinge Hogeschool te Doetinchem, iPabo in Amsterdam/Alkmaar, Katholieke Pabo Zwolle, Thomas More te Rotterdam en de Marnix Academie, aangevuld met drie lerarenopleidingen van Hogeschool VIAA te Zwolle, de Christelijke Hogeschool Ede en Driestar hogeschool in Gouda. De instellingen vinden elkaar op de noemer 'persoonlijk meesterschap' en erkennen het belang van waardegericht onderwijs.

Onderzoekers van de Radiant-instellingen werken samen aan het onderzoeksprogramma *Persoonlijk Meesterschap*.

Daarbinnen zijn drie zichtlijnen gedefinieerd, te weten:

1. Toekomstgericht onderwijs (leerlingen toerusten voor een complexer wordende maatschappij waarin technologische ontwikkelingen een belangrijke rol spelen.)
2. De socialiserende en persoonsvormende functie (invulling geven aan persoonsvorming en socialisatie in het onderwijs alsmede aan de ontwikkeling van professionele identiteit van startende leraren)
3. Diversiteit en handelen (ontwikkelen van sensitiviteit in het omgaan met dilemma's die voortvloeien uit de diversiteit in de klas)

De Marnix Academie is actief als trekker voor zichtlijn 1 en participeert in zichtlijn 3. De samenwerking mondt uit in gezamenlijke subsidie-aanvragen voor onderzoek, in samen onderzoek uitvoeren in samenwerking rond de visitatie van het onderzoek. Op onderwijsgebied werken de instellingen samen waar het gaat om de voorbereiding op de accreditatie van de bacheloropleiding en op

het terrein van registratie van lerarenopleiders. Er is tevens een leergang Informatiemanagement georganiseerd voor Radiant-bestuurders en -managers. Ook op het terrein van voorzieningen vinden Radiant-partners elkaar. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking op het terrein van de registratie van studentgegevens in een ICT-systeem.

Penta Nova

In de Academie voor Schoolleiderschap, genaamd Penta Nova, werkt de Marnix Academie samen met de Christelijke Hogeschool Ede, Driestar hogeschool, Hogeschool VIAA, Hogeschool Inholland en Hogeschool Leiden aan opleidingen voor schoolleiders. In het afgelopen jaar heeft de academie de opleidingen door het hele land aangeboden. In totaal studeerden er in 2018 ruim 400 leidinggevenden op de locaties van de Penta Nova-hogescholen. In september 2018 is dr. I. Andersen benoemd tot lector *Leiderschap in het onderwijs* bij Penta Nova. Samen met de associate lector dr. L. Uiterwijk en de kenniskring doet zij onderzoek naar waardegericht leiderschap in het onderwijs.

2.3 Utrechtse Onderwijsagenda

Vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen uit de gehele onderwijsketen in de stad Utrecht hebben hun krachten gebundeld in de Utrechtse Onderwijsagenda. Het gaat om vertegenwoordigers van instellingen voor kinderopvang, instellingen voor primair en voortgezet onderwijs, ROC-instellingen en de Universiteit Utrecht. In 2018 is gesproken over de nieuwe koers voor de komende jaren. Hiervoor heeft een onderzoek naar de kansengelijkheid in de stad Utrecht plaatsgevonden. Daarnaast is veel aandacht besteed aan de samenwerking op het terrein van de bestrijding van het lerarentekort, uitmondend in het actieplan lerarentekort Utrecht onder de titel *Utrecht leert. Het educatief partnerschap voor meer goede leraren en toekomstbestendig onderwijs 2019 - 2023*.

03

Onderwijsaanbod

3.1 Instroom bacheloropleiding

In 2018 is de instroom van studenten landelijk toegenomen ten opzichte van 2017. Er was een groei te zien van 10 %. Ook de Marnix Academie zag een toename van het aantal eerstejaarsstudenten.

Tabel 1
Instroomgroepen en totale instroom op 1 oktober

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Voltijd	425	390	236	284	267	303
Deeltijd	101	82	95	110	145	164
Totaal	526	472	331	394	412	467

Tabel 2
Totaal aantal ingeschreven studenten op 1 oktober

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Voltijd	1.145	1.011	1.019	1.001	995	962
Deeltijd	331	205	272	281	309	341
Totaal	1.476	1.216	1.291	1.282	1.305	1.303

In totaal startten er in collegejaar 2018 - 2019 303 eerstejaars voltijdstudenten. Daarvan kozen 13 studenten voor de Academische pabo.

In de deeltijdopleiding heeft de stijging van de studentaantallen doorgezet. Daar startten 164 studenten met hun studie. Daarmee is de deeltijdvariant van de bachelor een sterk groeiende opleiding.

3.2 Uitval in de opleiding

De uitval in het eerste jaar van de voltijdopleiding bedraagt 28 % en is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Het ligt nog beneden de gestelde norm van 31 %.

De uitval onder studenten met havo als vooropleiding is voor zowel vrouwelijke als mannelijke studenten procentueel het grootst. De uitval onder studenten met mbo als vooropleiding is gestegen van 13 % naar 29 %.

Voorgaande jaren was sprake van een daling van de uitval van mannelijke studenten. In het studiejaar 2017 - 2018 is de uitval van het aantal mannelijke studenten, ondanks eenzelfde aanpak, gestegen van 34 % naar 43 %.

De belangrijkste redenen voor uitval zijn identiek aan die van voorgaande jaren namelijk bindend studieadvies, beroepsbeeld in relatie tot praktijkleren en persoonlijk omstandigheden.

De analyse naar de redenen van studiebeëindiging in de voltijdopleiding van cohort 2017 laat zien dat een bindend studieadvies de belangrijkste reden is van studie-uitval. Bij het vorig cohort was de belangrijkste reden van uitval: persoonlijke omstandigheden.

Tabel 3

 Uitval per studiejaar voltijdopleiding 1^e jaar

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Totaal aantal studenten	360	302	425	390	236	284	267
Uitval studenten	131	103	190	133	55	62	75
Uitval studenten (%)	36,4	34,1	44,7	34,1	23,3	21,8	28,0

3.3 Ontwikkelingen bacheloropleiding

Het curriculum voor de voltijdopleiding wordt in 2020 herzien. Hieraan is het curriculumvernieuwingsproject A2020 gekoppeld. Er wordt gewerkt vanuit drie perspectieven: de lerende adolescent, het veranderende beroepsbeeld en leren in verbinding. De kennis en betrokkenheid van de medewerkers en het werkveld worden optimaal benut. Zo zijn er in 2018 twaalf zogenaamde arena's georganiseerd waarbinnen input voor het nieuwe curriculum werd geleverd door studenten, docenten, leraren basisonderwijs, schoolleiders en alumni. Er is verder literatuurstudie gedaan, er is een lezing georganiseerd, er zijn congressen bezocht en er is ook aan internationale oriëntatie gedaan door bezoeken af te leggen aan universiteiten in Leuven en Dublin. De eerste fase van het project A2020 is

eind 2018 in een afrondende fase beland en er zijn zes bouwstenen voor curriculumverandering geformuleerd.

Driejarige pabo

In 2018 is besloten om de driejarige pabo in te voeren als opvolger van de Academische pabo. Deze driejarige pabo is bedoeld voor studenten met vwo-denkniveau. De opleiding borduurt voort op de Academische pabo. Zo zal binnen de driejarige variant worden gewerkt in research en design-ateliers. De driejarige variant gaat in het studiejaar 2019 - 2020 van start.

Vanuit de deeltijdopleiding zijn er initiatieven genomen om het lerarentekort tegen te gaan.

Zo werd de minor *Oriëntatie op leerkracht basisonderwijs* geïntroduceerd. In deze minor oriënteren studenten zich op maatschappelijke, onderwijskundige, pedagogische en filosofische vraagstukken rondom basisonderwijs. Ze doen daarnaast praktische ervaring op in het basisonderwijs. Zo maken ze kennis met verschillende rollen en taken binnen een basisschool en doen ze ervaring op met lesgeven. Acht studenten die een andere studie dan de pabo volgen, deden mee aan deze minor.

In oktober werden aparte voorlichtingsavonden over de pabo in deeltijd georganiseerd samen met het UWV, het bedrijvennetwerk en het Onderwijspact. Deze avonden waren bedoeld voor belangstellenden die een loopbaanverandering richting het onderwijs overwegen. Ruim 200 geïnteresseerden uit het bedrijfsleven kwamen hierop af. Ze maakten kennis met de deeltijdopleiding en het zij-instroomtraject.

Projecten

Meer muziek op de Marnix

Het project Meer muziek op de Marnix is gestart om het muziekonderwijs een extra impuls te geven. Binnen dit project wordt onder andere samengewerkt met het conservatorium van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Er wordt vooral gewerkt aan de verbetering van de eigen vaardigheden van studenten op het gebied van muzikale vorming. Dit gebeurt vanuit de gedachte dat startende leraren beter in staat zijn om een goede rol te spelen bij de kwaliteitsverbetering van het muziekonderwijs op de basisschool als ze over een stevige basis beschikken. Het project sluit goed aan bij de ontwikkelingen in het werkveld, waarbinnen inmiddels veel scholen werken aan de verhoging van de kwaliteit van de muzikale vorming.

Pilot Bekwaamheidseisen in de deeltijdopleiding

Sinds 2017 zijn de bekwaamheidseisen voor onderwijspersoneel van kracht. Op de Marnix Academie zullen deze bekwaamheidseisen de competenties vervangen, die leidend zijn bij de beoordeling van studenten. Er is in 2018 door deeltijdstudenten een pilot uitgevoerd waarbij ze

onderzochten hoe de bekwaamheidseisen het beste ingezet kunnen worden. In dit pilottraject staat voorop dat er meer ruimte moet zijn voor eigen inkleuring door de student.

Er is een kennisontwikkelgroep verbonden aan de pilot, bestaande uit mentoren, intern coördinator opleidingen (ICO) en bovenscholings opleidings-coördinatoren (BOC). Zij begeleiden de betrokken studenten tijdens het praktijkleren en zullen werken met de nieuwe beoordelingsmaterialen. Ze experimenteren met de gemaakte materialen, geven feedback en verzamelen filmpjes.

LEV-project

In 2018 werd aan een medewerker van de Marnix Academie de Comenius Senior Fellow-beurs toegekend voor de uitvoering van een project waarbij het draait om regie over eigen Leren via Videobeelden (LEV). De Marnix Academie ontwikkelt een leerlijn waar pabo-studenten gedurende de hele opleiding met videomateriaal leren van hun praktijkervaringen. De studenten leren om zelf beeldmateriaal te analyseren en feedback te geven op beeldmateriaal van medestudenten.

Omdat studenten door de leerlijn tijdens de opleiding leren om onafhankelijk van een expert of coach, samen met peers, te werken met videobeelden, kunnen ze deze vaardigheid na de opleiding in het werkveld inzetten. Op deze manier dragen ze bij aan het vergroten van de leercultuur in een school. Het LEV-project is gestart in de deeltijdopleiding van de Marnix Academie.

3.4 Toetsing

De Marnix Academie heeft ook dit jaar in de bekwaamheid van haar examinatoren geïnvesteerd. Basis- en seniorkwalificering examinatoren (BKE en SKE) spelen daarin een belangrijke rol. Wanneer de examinatoren BKE-gecertificeerd zijn, hebben zij de toetsdeskundigheid binnen het eigen programma. Het afgelopen jaar zijn vier examinatoren BKE-gecertificeerd; in totaal zijn dertig docenten BKE-gecertificeerd. Leden van de toetscommissie en de examencommissie participeren in het certificeringstraject SKE dat staat voor het ontwikkelen van een bredere toetsdeskundigheid meer gericht op het toetsprogramma, toetsbeleid en het begeleiden van collega's in het ontwikkelen en verbeteren van toetsen.

3.5 Diploma Christelijk Basisonderwijs

Alle voltijd- en deeltijdstudenten behalen samen met het bachelordiploma ook het Diploma Christelijk Basisonderwijs. In het jaar 2018 ging dat om 375 studenten. Met het DCBO-diploma toont de gediplomeerde aan dat hij op een goede manier de levensbeschouwelijke en godsdienstige ontwikkeling van leerlingen kan stimuleren. Daarnaast wordt de gediplomeerde in staat geacht om als lid van het schoolteam mee te werken aan de brede identiteit van de school. Die identiteit heeft naast levensbeschouwelijke ook maatschappelijke en pedagogisch-didactische aspecten.

De inhouden van het DCBO-diploma komen in de opleiding geïntegreerd aan de orde: onder andere binnen het vak godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming, bij studiecoaching, in vakken binnen het domein Oriëntatie op Jezelf en de Wereld, en het praktijkleren.

De bacheloropleiding heeft in 2018 opnieuw de licentie ontvangen van Verus voor het geven van DCBO-onderwijs voor de duur van zes jaar. Voor de onderdelen visie op opleiden voor (protestants) christelijk basisonderwijs en beoogde

eindkwalificaties ontving de Marnix Academie het oordeel excellent; voor de onderdelen onderwijsleeromgeving, toetsing en gerealiseerd eindkwalificaties en resultaten het oordeel goed.

3.6 Masteropleidingen

De Marnix Academie bood in 2018 drie masteropleidingen aan in verschillende samenwerkingsverbanden. Een vierde masteropleiding is in ontwikkeling.

Master Leren en Innoveren

De master Leren en Innoveren wordt door de Marnix Academie aangeboden in samenwerking

met vier Radiant-partners, namelijk: Hogeschool de Kempel, Iselinge Hogeschool, iPabo en Katholieke Pabo Zwolle. In 2018 volgden 42 eerstejaars- en 21 tweedejaarsstudenten deze master in Utrecht. Sinds september 2018 wordt in het tweede jaar het herziene programma aangeboden dat gebaseerd is op het nieuwe beroepsprofiel en de nieuwe competenties van de Master Leren en Innoveren. In november 2018 is het tienjarig jubileum van de Master Leren en Innoveren gevierd met het Festival Leren en Innoveren met LEF. Ruim 150 deelnemers woonden het festival bij, waar aansprekende keynotes werden afgewisseld met workshops die verzorgd werden door alumni en (gast)docenten.

Tabel 4
Aantal studenten Master Leren en Innoveren in de lesplaats Utrecht

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Eerstejaars	42	31	36	23	26	42
Tweedejaars	39	34	28	24	19	21
Totaal	81	65	64	47	45	63

Master Educational Leadership

De Master Educational Leadership wordt aangeboden door het samenwerkingsverband Penta Nova. In 2018 volgden op verschillende lesplaatsen veertig studenten de Master Educational Leadership.

In 2018 is verder gewerkt aan de kernopgave van de master om bij studenten onderzoeksmatig leiderschap te ontwikkelen. In de opdrachten is het accent meer komen te liggen op het leidinggeven aan een onderzoeksmatige innovatie.

Master Passend Meesterschap

De Marnix Academie heeft in samenwerking met Driestar Educatief en Thomas More Hogeschool de Master Passend Meesterschap ontwikkeld. Met de Master Passend Meesterschap ontwikkelen studenten een eigen visie op het omgaan met verschillen in de groep. In twee jaar tijd worden ze expert in gedrag en leren. In september 2018 is de opleiding van start gegaan met 18 studenten.

04

Voortgezette professionalisering, advisering en ondersteuning

Het Marnix Onderwijscentrum (MOC) is onderdeel van de Marnix Academie. Het is de afdeling die zich richt op het geven van advies, cursussen en opleidingen voor leraren en leidinggevenden in het primair onderwijs. De verdere professionalisering is in lijn met de opleiding van aankomende leraren. Samen met partnerscholen draagt het MOC ook zorg voor een goede begeleiding van pas afgestudeerden: van startbekwaam naar basisbekwaam naar vakbekwaam. Het MOC levert verder een bijdrage aan het oplossen van het lerarentekort door het aanbieden van assessments en opleidingen voor zij-instromers.

Zij-instroom

Door aanhoudende tekorten aan leraren basisonderwijs was de belangstelling voor het opleiden van zij-instromende leerkrachten groot. Er werden 115 assessments afgenomen, waarvan 96 kandidaten een geschiktheidsverklaring ontvingen. Dat betekent dat zij kunnen deelnemen aan het zij-instroomtraject. Er is een inventarisatie gemaakt naar hoe het geschiktheidsonderzoek te verfijnen en om te bouwen van competenties naar bekwaamheidseisen.

In totaal volgden 116 zij-instromers het opleidings-traject. Negen van hen ontvingen het getuigschrift waarmee ze hun bevoegdheid verwierven.

Het zij-instroomtraject maakte een start met het vernieuwde scholingsprogramma. Het is een traject op maat dat bestaat uit acht modules. Binnen deze modules werken studenten aan eigen leervragen.

Het aantal deelnemers aan opleidingen en cursussen van het MOC is met 26 % gegroeid. In totaal waren er 1.055 studenten. 51% hiervan volgde een opleidingstraject en 49 % een kortlopende cursus. De nieuwe post-hbo-opleiding Coaching in het onderwijs is van start gegaan. Daarnaast werden er nog twaalf nieuwe trajecten ontwikkeld en aangeboden. De meeste post-hbo-opleidingen werden ook in een middag/avond-variant aangeboden. Hiervoor bleek echter substantieel minder belangstelling te zijn dan voor de dagvariant.

Ontdeklab

In 2018 is het Ontdeklab ingericht. Het Ontdeklab is een ruimte waar nieuwe (digitale) technologie beschikbaar is waarmee leerlingen, leerkrachten, studenten en lerarenopleiders (gezamenlijk) vaardigheden kunnen ontwikkelen op het gebied van toekomstgericht onderwijs. Er werden materialen aangeschaft zoals robots en virtual reality-materialen en er werd gewerkt aan

promotiemateriaal. Het Ontdeklab wordt gerund door studenten als een studentonderneming.

In het lab worden klassen basisschoolleerlingen ontvangen. Samen met een van die groepen werd meegedaan aan een duurzame challenge, georganiseerd door het ICT-bedrijf Sogeti. De leerlingen bedachten een technische oplossing

voor een gezondheidsprobleem. Zo werd er bijvoorbeeld een app ontworpen die helpt bij het stoppen met roken. Sogeti maakt van een van de ontwerpen een echt werkend prototype. Ook binnen de eigen bacheloropleiding hebben diverse activiteiten plaatsgevonden in het Ontdeklab, zoals de trainingslijnen *Apps in de klas* en *Programmeren met kinderen*.

Tabel 5
Totaal aantal cursisten Marnix Onderwijscentrum

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal aantal cursisten	649	900	1.062	833	835	1055
Percentage v/h totaal dat deelneemt aan een opleidingstraject i.p.v een cursus (%)	63	68	69	63	57	51

05

Onderzoek en Innovatie

5.1 Marnix Innovatiecentrum

Het Marnix Innovatiecentrum (MIC) is een kennis- en netwerkorganisatie voor onderzoek en innovatie met het oog op toekomstgericht onderwijs. In dat kader wordt kennis ontwikkeld, onderzoek gedaan en worden leerervaringen uit praktijkgericht onderzoek gebundeld en benut. Het MIC faciliteert en begeleidt onderzoeksprojecten volgens het principe van onderzoekend innoveren in heterogene teams, samen met en voor de onderwijspraktijk. Het principe van onderzoekend innoveren is: Innoveren op basis van onderzoek, waarbij een vraag van een school vertrekpunt is voor een onderzoek in de eigen school en het onderzoek gericht is op het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk. Het onderzoek levert inzicht in de huidige situatie en onderbouwde verbetervoorstellen.

Het MIC speelt ook een belangrijke rol bij het professionaliseren van docenten op het gebied van onderzoek.

R&D-groepen

In Research & Design-groepen (R&D) werken leraren basisonderwijs, studenten en docenten van de Marnix Academie onder begeleiding van een (senior) onderzoeker aan een door de school of opleiding geformuleerde onderzoeksvraagstelling.

In september 2018 startten 9 R&D-groepen. In de R&D-groepen participeren 7 (senior)onderzoekers, 18 docenten, 22 leerkrachten en 44 studenten van de Academische pabo. Voorbeelden van onderwerpen die centraal staan binnen de R&D-groepen zijn:

- Onderzoekend leren van jonge kinderen
- Onderzoekend leren in het speciaal (basis) onderwijs
- Gelijke kansen 10-14-jarigen
- Strategiegebruik en onderzoekende houding bij rekenen-wiskunde
- Ondernemerschap in het Ontdeklab

Er is ook een internationale R&D-groep: Ukids, Social Entrepreneurship Education. Deze groep werkt gedurende drie jaar met zes Europese landen aan een onderzoeksproject in het basisonderwijs en op de lerarenopleidingen.

Onderzoek in het bachelorcurriculum

Er waren in 2018 drie bijeenkomsten voor alle onderwijsgevende collega's waar werd gesproken over hoe het doen van onderzoek een plek kan krijgen in de bacheloropleiding. Tijdens die bijeenkomsten ging het om de gezamenlijke visie op onderzoek: wat is de rol van onderzoek in ons onderwijs?

Kennisdeling

Het MIC deelt opgedane kennis op conferenties en congressen in binnen- en buitenland, in samenwerkende onderzoeksgroepen en via publicaties. Zo hebben onderzoekers van het MIC in 2018 met studenten een workshop verzorgd op het Eapril-congres in Slovenië over Social Entrepreneurship. Ook hebben zij in september 2018 een tweedaagse in Amsterdam georganiseerd voor alle Europese partners van een van de R&D-groepen.

Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht (WOU)

WOU is een samenwerking van een stadsbreed consortium. De WOU-teams 2016-2018 hebben hun onderzoeksverslagen en – producten opgeleverd en aan elkaar gepresenteerd op de zomerconferentie in 2018. Er zijn 19 nieuwe WOU-teams van start gegaan. Daarvan worden 3 teams door onderzoekers van de Marnix Academie begeleid. Voorbeelden van onderwerpen die centraal staan zijn:

- Vormgeven en implementeren van educatief partnerschap
- Leerkrachtaardigheden ontwikkelen bij de executieve functies 'volgehouden- en uitgestelde aandacht'
- Ouderbetrokkenheid

Onderwijswerkplaats Gepersonaliseerd leren en ICT

In samenwerking met schoolbesturen De Vier Windstreken en Onderwijsgroep Amstelland en Universiteit Utrecht werd in 2018 een onderwijswerkplaats 'Gepersonaliseerd leren en ICT' voorbereid en ingericht. Deze onderwijs-werkplaats gaat onderzoek doen naar

zelfregulerend leren door leerlingen en het vormgeven van de coachende rol door de leraar met behulp van ICT.

Onderzoeksprogrammering Radiant

In de onderzoeksprogrammering *Persoonlijk Meesterschap* van Radiant is de Marnix Academie samen met Iselinge Hogeschool programmaleider van zichtlijn 1 *Toekomstgericht onderwijs*. De andere partners zijn hogeschool iPabo en Thomas More hogeschool. Het ingediende onderzoeksvoorstel getiteld: *Student welfare through involvement and networked learning in primary teacher training* is gehonoreerd in 2018. Er werd een kader ontwikkeld: netwerklernen, gepersonaliseerd leren en/of zelfregulatie bij de vakken rekenen-wiskunde en wetenschap en technologie met zinvolle inzet van ICT.

Het MIC participeert ook in zichtlijn 3 *Diversiteit en handelen* samen met Thomas More hogeschool en Driestar hogeschool. Vanuit deze zichtlijn werden onderzoeksvoorstellen voorbereid op het gebied van responsief handelen van leerkrachten en *teacher leadership*.

Ander gesubsidieerd onderzoek

De doelstelling van de Marnix Academie is alle onderzoeksactiviteiten onder te brengen bij het MIC, om zorg te dragen voor afstemming en goede facilitering. Actuele onderzoeksprojecten zijn:

- RAAK (Rekenen op spel)
- Comeniusbeurs Senior Fellow (werken met videobeelden)
- CEPM (professionele dilemma's van bestuurders)
- ZonMw (Onderzoek naar kwaliteit van taal, spel en denken in de kinderopvang)
- NordForsk (Inclusief natuur- en techniekonderwijs).

5.2 Lectoraten

Lectoraat Toekomstgericht onderwijs

De Marnix Academie heeft in samenwerking met de Radiant-partners Iselinge Hogeschool, De Kempel en iPabo in april 2018 het lectoraat *Toekomstgericht Onderwijs* ingesteld. S. van der Wal-Maris is als lector benoemd.

Er is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe masteropleiding die zich zal richten op de inzet van technologie in het onderwijs.

Daarnaast is een aanvang gemaakt met het inrichten van een onderzoeksgroep *Onderwijs & Sociaal Ondernemerschap*. Deze onderzoeksgroep richt zich op het wendbaar en weerbaar maken van leerlingen en stimuleert hen betrokkenheid op de ander en de wereld om te zetten in sociaal ondernemerschap. Met deze onderzoeksgroep wil het lectoraat een bijdrage leveren aan *Education for Sustainable Development*, onderwijs dat zich richt op duurzame ontwikkeling. Het lectoraat sluit hiermee aan op een belangrijke Unesco-doelstelling en op het strategisch plan van de Marnix Academie *Met lef samen werken aan toekomstgericht onderwijs*. Het Erasmus+ project *Ukids*, dat zich richt op de implementatie van Social Entrepreneurship Education in basisscholen, is opgenomen in de lectoraatsactiviteiten.

Lectoraat Leiderschap in het onderwijs

In 2018 werd er een nieuwe lector en associate lector aangesteld voor dit lectoraat van Penta Nova. Zij zullen samen met de kenniskring

onderzoek gaan doen op het gebied van waardegericht leiderschap in het onderwijs.

De kenniskring is eind 2018 geformeerd uit docenten van de deelnemende hogescholen van Penta Nova en enkele schoolleiders en bestuurders.

Naast onderzoek zal het lectoraat een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en de uitvoering van de opleidingen van Penta Nova.

Lectoraat Leren en Innoveren

In augustus 2018 is dr. A. van Staveren aangesteld als lector Leren en Innoveren. Naast het werk als academic director van de Master Leren en Innoveren zal zij onderzoek gaan doen naar de borging van innovaties in het onderwijs. Dit onderzoek zal zij doen in samenwerking met de nog te formeren kenniskring.

06

Wereldburgerschap

De Marnix Academie is een hogeschool met aandacht voor wereldburgerschap. Duurzame ontwikkeling en internationalisering maken daar onderdeel van uit.

2018 was het eerste jaar dat de Marnix Academie zich Unesco-school mocht noemen. De eerste stappen van implementatie zijn gezet; zo sprak Charles Hopkins, Unesco-adviseur duurzame ontwikkeling en onderwijs, tijdens de opening van het collegejaar van de Marnix Academie. Er zijn bezoeken gebracht aan de universiteiten in Leuven en in Dublin om te kijken hoe onderwerpen als wereldburgerschap, interculturele communicatie, mensenrechten en duurzaamheid in het nieuwe curriculum van de voltijdopleiding verankerd kunnen worden.

6.1 Duurzame ontwikkeling

Duurzame ontwikkeling maakt deel uit van het grotere geheel van Unesco, waarbij duurzaamheid niet alleen in termen van groen gedefinieerd wordt. Er werd onder andere samengewerkt met externe organisaties als Duurzame Pabo, The Learning Teacher Network en Unesco. In samenwerking met Duurzame Pabo is opnieuw aandacht besteed aan de Dag van de Duurzaamheid. Op die dag was er dit keer een aantal kleine activiteiten gericht op de studenten, zoals een kledingbeurs, films en workshops met duurzame experimenten. In de bedrijfsvoering speelt duurzaamheid eveneens een rol.

6.2 Internationalisering

Internationalisering en mobiliteit

De Marnix Academie heeft een bilaterale overeenkomst met 46 buitenlandse instellingen. De internationale studenten van die instellingen kunnen deelnemen aan de twee Engelstalige programma's op de Marnix Academie: de minor Humanities (in het reguliere curriculum) en het Research & Designprogramma Special Educational Needs (in het curriculum van de Academische pabo).

Er namen 32 studenten uit het buitenland deel aan de programma's. Ze kwamen ander andere uit Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Hongarije en Spanje.

In 2018 was er sprake van uitwisseling in de vorm van internationale themaweken, internationale programma's, internationale studie & stage en docentenmobiliteit.

Internationale themaweken

De internationale themaweken werden gehouden in: Engeland, Noorwegen, Litouwen, Oostenrijk, Denemarken, Finland, Zwitserland, Spanje, Griekenland, Japan, Duitsland, België en Nederland. De participatie is groot: 98 % van de tweedejaars-studenten nam eraan deel, vaak aangevuld met studenten van de gastinstellingen. De overige 2 % participeerde in de Internationale week in Utrecht. Er vond voor het eerste een internationale week naar Japan plaats.

Studentenmobiliteit

Er verbleven 45 studenten van september tot december of van januari tot eind mei/juni in het buitenland. Zes academisch pabo-studenten studeerden in Spanje, Hongarije, VS en Zuid-Afrika. Daarnaast gingen er nog 39 studenten gedurende drie of vijf maanden voor hun studie/stage naar o.a. Aruba, Curaçao, Suriname, Nepal, Marokko, Ghana, Italië, Colombia en Zuid-Afrika.

Docentenmobiliteit

Veel delegaties bezochten de Marnix Academie. Ze kwamen uit Japan, de VS, Griekenland, België, Oostenrijk en Hongarije. Daarnaast namen veel Marnix-docenten deel aan onze internationale weken, in totaal 26 docenten. Ook brachten de coördinatoren binnen Radiant-verband een bezoek aan Suriname en Curaçao. Als versteviging en uitbreiding van de netwerken heeft de Marnix Academie bovendien bezoeken gebracht aan partnerinstellingen in Spanje, Frankrijk, Spanje, VS, Duitsland, Ierland, Marokko, Zuid-Afrika en Tsjechië.

07

Kwaliteitszorg

Keuzegids

Uit de *Keuzegids Hbo 2019* die in het najaar van 2018 is uitgegeven, blijkt dat de bacheloropleiding van de Marnix Academie de achtste plaats inneemt van in totaal 44 lerarenopleidingen basisonderwijs. Daarbij moet opgemerkt worden dat de Marnix Academie de grootste instroom heeft. In Radiant-verband heeft de Marnix Academie de derde plaats. Er is sprake van een bovengemiddelde tevredenheid van studenten op de onderdelen: 'voorbereiding beroepsloopbaan', 'begeleiding door docenten' en 'faciliteiten'. Dit geldt ook voor het expertoordeel (accreditatie).

Evaluaties

Er vinden diverse kwaliteitsonderzoeken plaats. De meeste onderwijsevaluaties worden intern uitgevoerd en daarnaast wordt deelgenomen aan landelijke onderzoeken zoals de Nationale Studentenenquête (NSE) en de HBO-monitor. Alle studenten van de bacheloropleiding, de Master Leren en Innoveren en de Master Educational Leadership werden uitgenodigd voor deelname aan de Nationale Studentenenquête. Ze geven allemaal scores (ver) boven het landelijk gemiddelde. De alumni van de bacheloropleiding aan de Marnix Academie hebben net als voorgaande jaren, deelgenomen aan de HBO-monitor. Ook daarin scoort de Marnix Academie ruim boven het landelijk gemiddelde van de lerarenopleidingen basisonderwijs. (Zie tabel)

Tabel 6

Kwaliteitsonderzoeken onder doelgroepen

Doelgroep/Onderzoek	Vraag/stelling	Oordeel Gemiddelde score 5-puntsschaal
Studenten algemeen (NSE 2018)	Je studie in het algemeen?	4,0 bacheloropleiding voltijd 4,3 bacheloropleiding deeltijd 4,1 MLI (Utrecht) 4,3 MEL (Utrecht)
Alumni bachelor (HBO Monitor 2017)	Ik ben (zeer) tevreden over de studie	61 % (voltijd) 91 % (deeltijd)

08

Personeel

8.1 Personeelsbestand

De personeelsstand op 31 december 2018 was 130,8 fte, ingevuld door 176 medewerkers. Ten opzichte van de stand van het voorgaande jaar is dit een toename van bijna 10 %.

Gedurende het jaar zijn er veertien medewerkers uit dienst getreden, waarvan er vijf met (vervroegd) pensioen gingen. Zeven medewerkers hebben zelf ontslag genomen; in de meeste gevallen na een lang dienstverband. Voor één medewerker geldt dat het vertrek op beider initiatief was; één andere medewerker is ingestroomd in de WIA.

De vacatures die ontstonden ten gevolge van deze uitstroom, maar zeker ook door toegenomen studentenaantallen zijn met succes ingevuld.

In totaal zijn er dertig nieuwe medewerkers ingestroomd; twintig daarvan zijn docenten die aan het begin van het collegejaar 2018/2019 zijn begonnen. Ook zijn er drie lectoren benoemd. Ze zijn alle drie verbonden aan een van de masteropleidingen die de Marnix Academie in samenwerking met andere hogescholen uitvoert.

8.2 Verzuimcijfers

Het ziekteverzuimpercentage over 2018 bedroeg 3,9 %. Dit is een daling van 2,6 % ten opzichte van 2017, waarin sprake was van relatief veel niet-beïnvloedbaar langerdurend verzuim. Het verzuimpercentage exclusief langdurend verzuim bedroeg 1,5 % over 2018. Ook hier is een daling ten opzichte van het voorgaande jaar zichtbaar.

Leidinggevendenden, arbodienst en P&O voeren strakke regie op verzuim, ook preventief. Het loont om in gesprek te gaan en te blijven over duurzame inzetbaarheid, zowel voor de organisatie als voor de medewerkers.

8.3 Tevredenheid medewerkers

In 2018 heeft een onderzoek naar tevredenheid van medewerkers plaatsgevonden. Ook dit jaar werd samengewerkt met Integron, waardoor

de resultaten ook binnen de context van een benchmark konden worden geïnterpreteerd. De respons was hoog: 86 %. De resultaten zijn positief te noemen; 83 % van de medewerkers gaf aan in zijn algemeenheid tevreden te zijn over het werk. Dat is 5 % meer dan bij het onderzoek van 2016 en 13 % meer dan de benchmark. Uiteraard blijven er voldoende punten van aandacht, zoals het bewaken van de balans tussen werk en privé. Ook heeft een deel van de medewerkers aangegeven dat het potentieel waarover zij beschikken niet optimaal benut wordt. Er zijn diverse acties opgestart. Zo is er een werkgroep Duurzame Inzetbaarheid ingesteld en worden in diverse kleinere teams separate sessies rond het thema werkbeleving gehouden.

Tabel 7
Ziekteverzuim (%)

	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal	8,4	5,0	4,3	6,4	3,9
Totaal, exclusief langdurig verzuim en zwangerschappen	1,7	1,6	1,6	1,8	1,5

09

Bedrijfsbureau

Het bedrijfsbureau van de Marnix Academie geeft ondersteuning aan het onderwijs en de organisatie. Het bedrijfsbureau is onderverdeeld in meerdere werkgroepen en werkt samen met externe partijen.

Implementatie Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2018 zijn er diverse maatregelen getroffen om de organisatie te laten voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Er is een AVG-functionaris benoemd en er is een interne awareness-campagne uitgevoerd waarbij werd aangegeven wat wel en wat vooral niet mag met betrekking tot persoonsgegevens.

Communicatie

De wervingscampagne *Kracht voor de klas* was in 2018 aan vernieuwing toe. Samen met een extern reclamebureau heeft de werkgroep Communicatie een nieuwe campagne ontwikkeld: *Meer met Marnix*.

De komende jaren zal met deze campagne worden gewerkt bij de werving van nieuwe bachelorstudenten.

De Marnix Academie heeft deelgenomen aan de cybercrisisoefening OZON. Deze oefening werd georganiseerd door SURF en was bedoeld om de weerbaarheid van de instelling te testen in geval van een cybercrisis. Op deze dag is er een crisis gesimuleerd en zijn de deelnemers gedurende de oefening geconfronteerd met bepaalde problemen, beslissingen of vertragingen die voortkwamen uit de gesimuleerde crisis. Op basis van deze oefening wordt een procedure opgesteld die beschrijft hoe de Marnix Academie moet handelen in het geval van een eventuele cybercrisis.

Duurzaamheid

Er zijn 130 zonnepanelen op het dak geplaatst; daarmee wekt de hogeschool haar eigen elektriciteit op. Eveneens in het kader van duurzaamheid heeft de Marnix Academie in haar restaurant de zogenoemde *Meatless Monday* ingevoerd. Die dag worden er geen vleesproducten verkocht.

10

Continuïteit, meerjaren-perspectief, risico's en kansen

In deze continuïteitsparagraaf wordt inzicht gegeven in de te verwachten ontwikkelingen in de komende jaren voor wat betreft de studentontwikkeling, de personeelsontwikkeling, de te verwachte exploitatieresultaten en de vermogenspositie.

Personeel

Het aantal fte's is verdeeld over directie en management, onderwijzend personeel en ondersteunend personeel. Het aantal fte's is afgestemd op de ontwikkeling van het verwachte aantal studenten en op de realisatie van de doelstellingen van de hogeschool.

Studenten

De rijksbijdrage is gebaseerd op het aantal ingeschreven bekostigde studenten per 1 oktober 2017. Het volume van de bekostiging ligt daarmee vast. Voor de toekomstverwachting is uitgegaan van het bekostigingsrendement per student per 1 oktober 2017. De verwachte ontwikkeling van het aantal studenten voor de komende jaren laat een lichte groei zien, met name van het aantal bekostigde masterstudenten.

Financieel

Over 2019 is een positief resultaat begroot van € 600.000. Het positieve resultaat is nodig om het stabiele financiële beleid ook voor de komende jaren mogelijk te maken.

In deze begroting is een budget van € 380.000 opgenomen voor kwaliteitsontwikkeling en een budget van € 225.000 voor onderzoek en innovatie. In de jaarplannen van de verschillende opleidingen wordt onderzoek en innovatie verder uitgewerkt.

Financieel meerjarenperspectief

De verwachting is dat de middelen vanuit de rijksbijdrage vanaf 2019 structureel lager zullen zijn vanwege de daling van het makro kader van OCW. Daarnaast neemt de onzekerheid over de aantallen studenten verder toe naarmate de tijd voortschrijdt.

Tabel 8

Aantal studenten en fte's bij aanvang van het collegejaar

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal studenten	1.396	1.410	1.380	1.430	1.440	1.500
Bestuur, management en staf	8,3	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Onderwijzend personeel	91,5	91,5	90,5	92,5	92,5	94,5
Ondersteunend personeel	31,0	31,0	31,0	32,0	32,0	32,0
Totaal personeel in fte's	130,8	131,0	130,0	133,0	133,0	135,0

Tabel 9

Begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2023 (x € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten						
Rijksbijdragen	12.318	12.019	11.750	12.000	12.225	12.250
Collegegelden	2.520	2.055	1.946	2.000	2.100	2.150
Contractactiviteiten	2.594	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Overige subsidies	441	535	450	450	450	450
Overige baten	446	391	404	400	425	450
Totaal baten	18.319	18.000	17.600	17.850	18.100	18.300
Lasten						
Personele lasten	13.084	12.600	12.500	12.375	12.850	13.150
Afschrijvingen	1.096	1.100	997	1.050	950	950
Huisvesting	637	790	825	850	850	850
Overige instellingslasten	2.362	2.910	2.928	3.225	3.300	3.350
Financiële lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	17.179	17.400	17.250	17.500	17.950	18.300
Resultaat	1.140	600	350	350	150	-

Toelichting:

De cijfers voor 2018 zijn gebaseerd op de jaarrekening 2018.

De cijfers van de begroting 2019 en de meerjarenraming 20120 - 2023 zijn gebaseerd op het meerjarenperspectief 2019 - 2023.

In 2015 is de wet Studievoorschot hoger onderwijs aangenomen, gericht op de hervorming van het stelsel van studiefinanciering in het hoger onderwijs. De basisbeurs heeft plaatsgemaakt voor een sociale leenvoorziening, het zogenoemde studievoorschot. Dit studievoorschot wordt door

de overheid aan alle studenten ter beschikking gesteld. Uit de vrijkomende middelen is een deel toegekend aan de hogescholen, die daarmee de kwaliteit van het onderwijs moeten verbeteren. Hierover zijn kwaliteitsafspraken gemaakt. Het ministerie van OCW en de Vereniging Hogescholen hebben in april 2018 brede procesafspraken gemaakt en zijn onderdeel geworden van het sectorakkoord tussen het ministerie van OCW en de Vereniging Hogescholen. De hogeschool heeft kwaliteitsafspraken geformuleerd die aansluiten bij de ambitie van de hogeschool zoals verwoord in het strategisch beleidsplan. Voor de jaren 2019 tot en met 2022 worden daarom de volgende bedragen (per jaar) beschikbaar gesteld:

Tabel 10

Beschikbaar gestelde bedragen (x € 1.000)

	Bedragen
2019	383
2020	443
2021	760
2022	979

In 2018 is de halvering van het collegegeld voor studenten die voor de eerste keer staan ingeschreven in het hoger onderwijs ingevoerd. In het meerjarenperspectief is er van uitgegaan dat de compensatie hiervan leidt tot een hogere rijksbijdrage.

Solvabiliteit

Het ministerie van OCW hanteert 30 % als ondergrens voor de solvabiliteit voor instellingen in het hoger onderwijs. De Marnix Academie heeft in 2018 een solvabiliteit van ruim 55 %. De verwachting is dat de solvabiliteit ook over langere termijn ruim boven de 30 % zal blijven. Door de aflossing van het restant van de langlopende lening in 2018 is er geen lang vreemd vermogen meer aanwezig, behalve de verplichte voorzieningen. Het solvabiliteitspercentage is berekend door het eigen vermogen te vermeerderen met de voorzieningen en het totaal daarvan vervolgens te delen door het totale vermogen.

Tabel 11

Solvabiliteit op basis van het meerjarenperspectief 2019 - 2023 (x € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	6.160	6.888	7.238	7.588	7.738	7.738
Wettelijke reserve	128	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	1.420	500	250	100	100	100
Voorzieningen	697	350	250	250	250	250
Eigen vermogen plus voorzieningen	8.405	7.738	7.738	7.938	8.088	8.088
Balanstotaal	15.229	11.750	11.750	11.750	11.750	11.750
Solvabiliteitsratio (%)	55,2	65,9	65,9	67,6	68,8	68,8

Tabel 12

Verhouding vreemd vermogen (kortlopende schulden) – totale vermogen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kortlopende schulden in een % van het balanstotaal	44,8	34,1	34,1	32,4	31,2	31,2

Financiële verantwoording 2018

Door de positieve resultaten van de afgelopen jaren is er sprake van een stabiele financiële situatie. Zowel de liquiditeit als de solvabiliteit liggen ruim boven de gestelde normen. De werking van de planning & controlcyclus is de basis voor interne sturing op een externe verantwoording van resultaat en doelstellingen. De planning & controlcyclus is gebaseerd op het strategisch beleidsplan, de kaderbrief, de meerjarenraming en begroting, de verschillende tussentijdse rapportages, het bestuursverslag en de jaarrekening. De verschillende rapportages worden besproken tussen het College van Bestuur en de managers. De meerjarenraming en de begroting, het bestuursverslag en de jaarrekening worden door het College van Bestuur vastgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

De tussentijdse rapportages hebben tot doel de interne beheersing verder vorm te geven en inzichtelijk te maken en de prestaties van de verschillende processen te verbeteren. Met name de efficiency en de effectiviteit van de verschillende processen worden continu getoetst

op doelmatigheid, toekomstbestendigheid en flexibilisering van de dienstverlening.

In 2018 is gestart met de interne auditing van de werkprocessen. De uitkomsten daarvan worden

besproken met het College van Bestuur en de instellingsaccountant. De uitkomsten hebben tot doel om de werkprocessen verder te verbeteren. De geprognosticeerde balans voor 2019 tot en met 2023 ontwikkelt zich naar verwachting als volgt:

Tabel 13
Geprognosticeerde balans 2019 - 2023 (x € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa						
Immateriële vaste activa	5.478	5.378	5.581	5.131	4.806	4.481
Materiële vaste activa	128					
	5.606	5.378	5.581	5.131	4.806	4.481
Vlottende activa						
- Vorderingen	730	872	669	619	694	519
- Liquide middelen	8.893	5.500	5.500	6.000	6.250	6.750
	9.623	6.372	6.169	6.619	6.944	7.269
Totaal activa	15.229	11.750	11.750	11.750	11.750	11.750
Passiva						
Eigen vermogen	7.708	7.388	7.488	7.688	7.838	7.838
Voorzieningen	697	350	250	250	250	250
Kortlopende schulden	6.824	4.012	4.012	3.812	3.662	3.662
Totaal passiva	15.229	11.750	11.750	11.750	11.750	11.750

Risico-inventarisatie en -analyse

In 2018 is een uitgebreide risico-analyse gemaakt.

De uitkomsten en de waarde van de beheersmaatregelen zijn besproken met het College van Bestuur en met de Raad van Toezicht. De volledige risico-inventarisatie en -analyse is opgenomen in het meerjarenperspectief 2019 - 2023.

De belangrijkste risico's en de daarbij behorende beheersmaatregelen voor het komende jaar zijn:

Tabel 14

Geprognosticeerde balans 2019 - 2023 (x € 1.000)

Risico	Actie(s)	Door wie
1.2 Afstand markt en opleiding wordt groot (online leren, blended learning, flexibiliteit)	Periodiek overleg werkveld, continue aandacht voor nieuwe opleidingsvormen, periodiek overleg in Radiant-verband.	CvB en management
2.1 Imago van de leerkracht is matig, waardoor weinig studenten zich aanmelden	Op open dagen en voorlichtingsbijeenkomsten het beeld van de leerkracht uitdagend neerzetten, met behulp van zittende studenten en alumni	Management, ondersteuning door de afdeling Communicatie en Publicaties.
4.3 Hoge werkdruk	Overleg in team- en afdelingsverband, afgerond voor de zomervakantie 2018. Concrete maatregelen voorstellen in MO. Vastgestelde maatregelen uitvoeren vanaf september/oktober 2018.	CvB / management
4.4 Bekwaamheid van docenten en ondersteunend personeel	Periodieke her- en bijscholing, planning en resultaten bespreken in review- en beoordelingsgesprekken.	Directe leidinggevenden

11

Governance

11.1 College van Bestuur

Het College van Bestuur is belast met het besturen van de hogeschool. Het College van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Voorzitter van het College van Bestuur is dr. J. Snippe MBA.

De bezoldiging van de bestuurder van de Marnix Academie is conform de Wet Normering Topinkomens en in het bijzonder de Regeling Bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. In de jaarrekening is een overzicht van de bezoldiging en overige vergoedingen van de bestuurder opgenomen conform het format van de Vereniging Hogescholen.

In 2018 is de voorzitter gestart met een serie van drie masterclasses *Wijsheid in leiderschap*. Daarnaast heeft de bestuurder deelgenomen aan een leergang Informatiemanagement, die in Radiant-verband voor bestuurders is georganiseerd.

De bestuurder is niet betrokken geweest bij transacties waarbij sprake kon zijn van (potentieel) tegenstrijdige belangen. In het navolgende overzicht zijn de nevenfuncties van de bestuurder opgenomen.

Tabel 15
Nevenfuncties

Naam	Functie
Mw. dr. J. Snippe MBA	Voorzitter

Nevenfuncties

Lid van de Raad van Toezicht van SCO Delft e.o. (Stichting Christelijk Onderwijs Delft e.o.), Lid Raad van Toezicht van mbo Rijnland, Lid van de Adviesraad Beroepsonderwijs en Bedrijven van het Cito, Lid Raad van Toezicht van Studiekeuze123

11.2 Horizontale dialoog

In het kader van de horizontale dialoog voert de Marnix Academie overleg met twee 'klantgroepen': de studenten en het beroepenveld.

Studenten

Met vertegenwoordigers van de studenten wordt gesproken over de uitwerking van het opleidingsprogramma en de inrichting van de leerwerkomgeving. Dit overleg vindt plaats met de studentenraad en in het zogeheten kwaliteitsoverleg.

Beroepenveld: bacheloropleiding

De Marnix Academie onderhoudt intensief contact met het beroepenveld. De bacheloropleiding wordt vormgegeven in nauwe samenwerking met de partnerscholen die in het samenwerkingsverband met de Marnix Academie zijn opgenomen. Op diverse niveaus wordt overleg gepleegd over de inhoud van de opleiding, de begeleiding van studenten en de beoordeling van studenten. Op het bestuurlijk niveau vindt afstemming plaats in de stuurgroep van het partnerschap. Hierin participeren de voorzitters van de stichtingen die in het samenwerkingsverband deelnemen, de Partners in Opleiding en Ontwikkeling (POO).

In 2018 is de stuurgroep drie keer bij elkaar gekomen.

Onderwerpen die zijn besproken:

- Samenwerking in het kader van het lerarentekort
- Begeleiden van startende leraren en voortgaande professionalisering
- Besteding en uitputting subsidie POO 2017/2018
- Curriculumvernieuwing A2020
- Strategisch beleidsplan 2017 - 2020

Daarnaast is er ook een veldadviesraad aan de bacheloropleiding verbonden. Deze is in 2018 viermaal bijeen geweest. De belangrijkste onderwerpen waren:

- Midterm review
- Kwaliteitsafspraken
- Jaarlijkse kwaliteitsrapportage BO/ traject Gezonde School
- DCBO
- Concept Strategisch beleidsplan

Tabel 16

Samenstelling Veldadviesraad bacheloropleiding 2018

Naam	Functie
Dhr. J. Vodegel	Clusterdirecteur Primair Onderwijs SCOPE scholengroep
Dhr. H. de Vink	Voorzitter College van Bestuur SPCO Groene Hart Woerden
Mw. L. Buis	Coördinator opleiden Onderwijsgroep Amstelland
Mw. J. van der Lee	Schoolleider basisschool Op De Groene Alm
Mw. E. Snabilie	BOC Stichting Fluenta
Dhr. M. Blokhuis	Directeur kindcentrum de Koningslinde

Beroepenveld: masteropleidingen

De masteropleidingen kennen ook elk een veldadviesraad. In deze veldadviesraden bespreken de Marnix Academie en een aantal vertegenwoordigers van het beroepenveld de opleiding en de ontwikkelingen in het beroepenveld met als doel deze op elkaar af te stemmen.

De veldadviesraad master Leren en Innoveren is twee keer bijeen geweest. Belangrijke gespreks-onderwerpen waren:

- Lectoraatsopdracht Leren en Innoveren
- Herziene beroepsprofiel teacher leader
- Herziene competenties teacher leader
- Herziene curriculum jaar 2
- Internationalisering
- Positionering van de teacher leader in de praktijk
- Heraccreditatie MLI

Tabel 17

Samenstelling Veldadviesraad Master Leren en Innoveren 2018

Naam	Functie
Dhr. E. Dekker	Directeur Agnietenschool Elburg
Mw. C. Heeringa	Directeur De Rank, PCPO Krimpenerwaard
Dhr. R. Sakko	Directeur bestuurder Codenz Dronten
Dhr. P. van der Sande	Voorzitter CVB Zicht Primair Onderwijs, Gemert
Dhr. J. Vodegel	Clusterdirecteur Primair Onderwijs SCOPE scholengroep, Alphen aan den Rijn

- Ook de veldadviesraad master Educational Leadership is in 2018 twee keer bijeen geweest. Belangrijke gespreksonderwerpen waren:
- Kwaliteitszorg in de master Educational Leadership
 - Internationalisering
 - Rapport Onderwijsraad; strategisch leiderschap
 - Positionering schoolleiders

Tabel 18

Samenstelling Veldadviesraad master Educational Leadership 2018

Naam	Functie
Mw. G. van der Put MEL	Schoolleider Prinses Amaliaschool Barneveld
Dhr. C. Laenen	Lid CvB KSU te Utrecht
Dhr. drs. J. Vogel	Voorzitter College van Bestuur CSG Liudger, Drachten Voorzitter Fricolore
Dhr. drs. A. Smit	Rector Corlaer College, Nijkerk

Medezeggenschapsraad

In de medezeggenschapsraad worden de belangen van de organisatie als geheel (vertegenwoordigd door het College van Bestuur) besproken met de belangenvertegenwoordigers van medewerkers en studenten. Veel beleidsstukken worden voorgelegd aan de medezeggenschapsraad met het verzoek om instemming of advies, afhankelijk van het onderwerp.

Naast de jaarlijks terugkerende onderwerpen, bijvoorbeeld de Onderwijs- en Examenregelingen de begroting en de jaarplanning, is in 2018 onder meer gesproken over het strategisch beleidsplan. In het strategisch plan *Met lef samen werken aan toekomstgericht onderwijs* wordt de missie en visie van de Marnix Academie voor 2018-2021 vertaald in zes richtinggevende beleidsthema's.

De medezeggenschapsraad heeft in november ingestemd met het plan over de besteding van de middelen uit de kwaliteitsimpuls. Dit document is samengesteld naar aanleiding van diverse gesprekken met studenten en het College van Bestuur en wordt in juni beoordeeld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Tot slot heeft de medezeggenschapsraad

ingestemd met het plan van aanpak medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO) dat heeft plaatsgevonden in 2018. Gemiddeld wordt er om de twee jaar bij de medewerkers van de Marnix Academie gepeild hoe ze tegen de organisatie en hun werkzaamheden aankijken en hoe hun opvatting is over de Marnix Academie als werkgever. De resultaten bieden inzicht in de werkbeleving. Deze inzichten zijn in te zetten om de werkbeleving te verbeteren en het benut medewerkerspotentieel te vergroten. Een punt van aandacht daarbij was dat het niet iedereen lukt om het beste uit zichzelf te halen en ook niet bevestigend kan antwoorden op de vraag of de Marnix Academie ervoor zorgt dat medewerkers het beste uit zichzelf halen.

Tijdens de personeelsbijeenkomst op 5 december 2018 en diverse voortgangsgesprekken is er gewerkt aan de vraag 'op welke wijze kan de Marnix Academie eraan bijdragen dat ik het beste uit mijzelf kan halen'. Ter sprake kwam de organisatiestructuur en de rol van de opleidingsmanager. Daarnaast blijft 'werkdruk' hoog op de verbeteragenda staan. Teneinde dit onderwerp gedegen aan te pakken is er een 'werkgroep werkdruk' samengesteld waarin de MR is vertegenwoordigd en ook vanuit alle organisatieonderdelen vertegenwoordigers deelnemen. Deze groep gaat zich bezighouden met het verder onderzoeken van het onderwerp en het selecteren en inzetten van mogelijke interventies, hetzij organisatie-breed, hetzij op basis van beschikbaarheid wanneer gewenst.

11.3 Rechtsbescherming

Bij het loket Rechtsbescherming zijn in 2018 elf meldingen binnen gekomen. Acht meldingen zijn doorgeleid aan het College van Beroep voor de Examens en konden alle worden geschikt in een overleg van de Examencommissie met de betreffende student. Twee meldingen betroffen geschillen, één zaak is geschikt en één zaak is niet doorgezet na overleg van de student met het College van Bestuur. Eén melding is in behandeling genomen door de klachtenadviescommissie en ongegrond bevonden. De Klachtencommissie Ongewenste Omgangsvormen heeft geen zaken behandeld.

Er zijn geen meldingen ingediend in het kader van de Klokkenluidersregeling.

Tabel 19
Samenstelling medezeggenschapsraad in 2018

Medewerker	Studenten
M. Braak (voorzitter)	D. Jungslager
J. Verhoogt tot 1 augustus 2018	C. van Cleef
A. van der Horst	J. in 't Hout
A. Pater tot 1 augustus 2018	Y. de Wit
S. Meijer vanaf 1 augustus 2018	I. van Rijsewijk (tot 15 oktober 2018)
E. Wijffels	

11.4 Financiële ondersteuning studenten

De Marnix Academie kent een Regeling Financiële Ondersteuning Studenten, zoals bedoeld in art. 7.51 WHW. De hierin voorgeschreven procedure kent twee onderscheiden aanvragen. De eerste is die van de erkenning van de aanspraak op financiële ondersteuning, zodra omstandigheden

die daartoe zouden kunnen leiden zich voordoen. De tweede is het verzoek tot feitelijke toekenning van de ondersteuning. In 2018 is in twee gevallen een verzoek tot erkenning toegewezen en is in één geval de ondersteuning feitelijk toegekend. In alle gevallen betrof het zogenaamde 'overmachtssituaties'.

11.5 Navolging Notitie Helderheid in bekostiging

De notitie *Helderheid in de bekostiging Hoger onderwijs* en de aanvulling daarop omvat tien thema's en is bedoeld inzicht te geven in eventuele investeringen van publieke middelen in private activiteiten. De toepassing hiervan is dat de interne exploitatie-rekening van het Marnix Onderwijs-centrum over 2018 is vastgesteld op door het CvB goedgekeurde grondslagen van interne verrekening. De interne grondslagen zijn in overeenstemming met de uitgangspunten van de genoemde notitie en worden jaarlijks geëvalueerd. In 2018 zijn er geen publieke middelen aangewend voor private activiteiten.

De overige negen thema's zijn in 2018 niet van toepassing op de hogeschool.

11.6 Treasurybeleid

De treasurydoelstellingen van de Marnix Academie in termen van liquiditeit, solvabiliteit, financierings-structuur en financiële doelstellingen zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

Het treasurystatuut is in 2018 niet gewijzigd.

11.7 Overzicht gedeclareerde onkosten bestuurders

In de onderstaande tabel wordt een overzicht per bestuurder gegeven van de gedeclareerde onkosten in 2018.

Tabel 20
Onkostendeclaraties College van Bestuur

	Overnachtings- kosten (€)
Mevrouw J. Snippe 1 januari 2018 t/m 31 december 2018	77

12

Kwaliteitsafspraken

Bij de afschaffing van het leenstelsel in 2015 is overeengekomen dat hogescholen de opbrengsten daarvan zouden investeren in de kwaliteit van onderwijs. Vooruitlopend op het daadwerkelijk beschikbaar komen van deze middelen heeft de Marnix Academie vanaf 2015 uit eigen middelen extra geïnvesteerd in nog betere begeleiding van studenten, meer docenten en een optimale infrastructuur. De plannen hiervoor zijn gemaakt in goed overleg met de medezeggenschapsraad. In de jaren 2015 tot en met 2018 heeft dit onder meer geleid tot: uitbreiding van docentformatie, verbetering van het roosterprogramma en de toegang tot digitale literatuur, gesprekstrainingen met acteurs en een tegemoetkoming in kosten voor een niet-verplichte externe themaweek.

Vanaf 2019 zullen de 'studievoorschotmiddelen' daadwerkelijk uitbetaald worden. Over de besteding daarvan zijn in 2018 afspraken tussen de minister, de hoger onderwijsinstellingen en de studentvakbonden vastgelegd in het document Investeren in Onderwijskwaliteit, kwaliteitsafspraken 2019-2024, dat is opgenomen in het Sectorakkoord HBO 2018.

Op basis hiervan is in 2018 het projectplan voor de kwaliteitsafspraken 2019-2024 van de Marnix Academie tot stand gekomen. Hierin staat beschreven hoe de middelen van het studievoorschot worden ingezet. Het plan is opgesteld in lijn met het Strategisch beleidsplan 2018-2021 *Met lef samen werken aan toekomstgericht onderwijs*. In het projectplan wordt ingezet op het versterken van wat goed gaat en het geven van een impuls aan experimenteren met lef. De zes thema's, zoals geformuleerd in het sectorakkoord, vormen de leidraad in het projectplan. Binnen elk thema zijn projecten geformuleerd. Elk project heeft - waar mogelijk - als doel een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen die, ook na de inzet van de extra middelen, standhoudt.

Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met een studentpanel, bestaande uit negen studenten. Dit panel organiseerde verschillende denk- en inspiratiesessies, onder andere met docenten, op een basisschool en met een laureaat van de Comenius Leadership Fellow. Op basis van deze sessies kreeg het conceptplan vorm en werd tussendoor feedback gevraagd aan het managementoverleg, de teamleiders, projectleider van de curriculumvernieuwing, hoofd praktijkleren, het Marnix Innovatiecentrum, de toetscommissie, afdeling kwaliteitszorg en de opleidingscommissie. Het projectplan heeft de instemming van de MR en de goedkeuring van de Raad van Toezicht verkregen. In de loop van 2019 vindt de toetsing door de NVAO plaats.

Verslag Raad van Toezicht

13

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit zes leden die vanuit hun eigen maatschappelijke achtergrond een specifieke expertise inbrengen. Conform de Branchecode Goed Bestuur Hogescholen kunnen leden maximaal acht jaar deel uitmaken van de Raad van Toezicht. Zij worden benoemd voor een periode van drie jaar met de mogelijkheid van eenmaal verlenging met dezelfde termijn en eenmaal verlenging met twee jaar.

De Raad kent een auditcommissie, waarvan E. Vos en J. van Oort deel uitmaken. De auditcommissie kwam in 2018 tweemaal bijeen. Omdat in deze vergaderingen ook het accountantsverslag over het boekjaar 2017 en de managementletter 2018 werden behandeld, was de instellingsaccountant van de hogeschool daarbij aanwezig. Van elke bijeenkomst is schriftelijk en mondeling verslag

uitgebracht aan de Raad van Toezicht. Belangrijke onderwerpen waren het Jaarverslag 2017, de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2022, het aflossen van de langlopende lening en het actualiseren van de risico-analyse.

De taken van een remuneratiecommissie worden binnen de Raad uitgeoefend door de voorzitter en vicevoorzitter. In de Branchecode Goed Bestuur Hogescholen en in de Integriteitscode van de Marnix Academie zijn onafhankelijkheidscriteria opgenomen. In het verslagjaar is naar het oordeel van de Raad van Toezicht door zijn leden en (aan) verwanten in alle opzichten voldaan aan hetgeen hierover is bepaald in zowel Branchecode als Integriteitscode.

De samenstelling van de Raad van Toezicht en de nevenfuncties van de leden worden vermeld in de onderstaande tabellen.

Tabel 21
Samenstelling Raad van Toezicht in 2018

Naam	Per	Aandachtsgebied	Functie
Dhr. dr. G. Gerding (1957) voorzitter	2012 (derde termijn)	Sociaal beleid en arbeidsverhoudingen	Voorzitter Raad van Bestuur Gemiva-SVG Groep te Gouda
Mw. drs. A.W. Pastoor – van der Wijst (1972)	2012 (derde termijn)	Algemeen bestuurlijk / politiek	Lid gemeenteraad Zeist
Dhr. drs. E. Vos (1956) lid auditcommissie	2014 (tweede termijn)	Financiën/marketing	Interimmanager in het onderwijs / interim-algemeen directeur PCBO Ichthus te Huizen
Mw. drs. H.T. Krijtenburg (1969) vice-voorzitter	2016 (eerste termijn)	Onderwijs/Jeugd	Regiodirecteur Koninklijke Auris Groep
De heer drs. J.H. van Oort (1973) lid auditcommissie	2017 (eerste termijn)	Financiën en bedrijfseconomische vraagstukken	Eigenaar/bestuurder Jeroen van Oort advies BV
De heer prof. dr. W. Janse (1956)	2017 (eerste termijn)	Levensbeschouwelijke identiteit	Hoogleraar kerkgeschiedenis Vrije Universiteit Amsterdam

Tabel 22

Raad van Toezicht: nevenfuncties per 31 december 2018

Naam	Nevenfuncties
Dhr. dr. G. Gerding	Voorzitter van de vereniging voor Italiaanse taal en cultuur Dante Alighieri te Rotterdam Lid Raad van Toezicht Zonnehuisgroep Amstelland te Amstelveen Vicevoorzitter Raad van Toezicht van Stichting Perspekt te Utrecht
Mw. drs. A.W. Pastoor – van der Wijst	-
Dhr. drs. E. Vos	Lid Raad van Toezicht Spelenderwijs te Utrecht Voorzitter Vereniging Vollow-Up te Harderwijk Penningmeester Stichting Welzijn te Ermelo
Mw. drs. H.T. Krijtenburg	-
Dhr. drs. J.H. van Oort	Lid Referendumsamer gemeente Castricum Lid Rekenkamer Groene Hart Penningmeester Stichting fractieondersteuning ChristenUnie Utrecht Penningmeester Nederlandse Panfluitvereniging
Dhr. prof. dr. W. Janse	Supervisor bij Goldschmeding Stichting voor Mens, Werk en Economie Eigenaar Identity, Religion and Society: Wim Janse Consultancy Voorzitter Raad van Advies Refo500 Lid Wetenschappelijke Adviesraad Socires Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Baarn/Soest Managing director Stichting European Academy on Religion and Society (EARS) Bestuurslid Stichting Martin Luther King Lezing

Bezoldiging

De bezoldiging van de leden van de Raad voldoet aan de Wet Normering Topinkomens en in het bijzonder de Regeling normering Topinkomens OCW-sectoren. Alle bedragen, die aan de leden van de Raad van Toezicht zijn uitbetaald, staan vermeld in de jaarrekening.

Werkzaamheden

In 2018 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer met het College van Bestuur. In iedere vergadering is de Raad door middel van rapportages van het College van Bestuur geïnformeerd over ontwikkelingen in en rond de hogeschool.

De Raad heeft goedkeuring verleend aan onder meer de jaarrekening en het jaarverslag van 2017, de begroting van 2019, het Strategisch Beleidsplan 2018-2021 *Met lef samenwerken aan toekomstgericht onderwijs* en het projectplan Kwaliteitsafspraken 2019 - 2024.

Daarnaast waren belangrijke gespreksonderwerpen dit jaar: de horizontale verantwoording, uitval onder studenten, het medewerkerstevredenheids-onderzoek, de relatie tot de Stichting Steunfonds, de samenwerking in Radiant-verband en het ontwikkelen van nieuwe opleidingen.

In iedere vergadering werd over onderwijs, het primaire proces, gesproken.

Naast de reguliere agendapunten wordt regelmatig in aanwezigheid van leden van het management-team, lectoren of andere medewerkers een thema besproken. In 2018 waren de thema's: levensbeschouwing, informatie-beveiliging en examencommissies/toetsing.

Zoals vorig jaar voorgenomen wordt iedere vergadering besloten met, al dan niet in aanwezigheid van het College van Bestuur, een evaluatieve terugblik op een tevoren vastgesteld onderwerp van de vergadering. Doel daarvan is na te gaan of de Raad bij de bespreking binnen zijn rol heeft gehandeld.

Ook is opvolging gegeven aan een uitkomst van de evaluatie van vorig jaar en heeft de Raad een werkbezoek gebracht aan de instelling, waarbij is kennisgemaakt met diverse activiteiten en medewerkers van de instelling.

Een delegatie van de Raad van Toezicht spreekt jaarlijks tenminste tweemaal met de medezeggenschapsraad. Per bijeenkomst wordt afgesproken of het College van Bestuur daarbij aanwezig zal zijn. Gespreksonderwerpen waren de organisatiestructuur, de kwaliteitsafspraken, het medewerkerstevredenheidsonderzoek, het effect van de groeiende studentaantallen op gebouw en ondersteunende diensten en internationalisering.

Deskundigheidsbevordering

De Raad acht het van groot belang dat zijn leden zich scholen. Ook in 2018 hebben leden van de Raad een of meerdere professionaliserings-bijeenkomsten bijgewoond van de Vereniging Toezichthouders van Hogescholen. Onderwerpen waren *Boardroom dynamics en leiderschap*, *Extern toezicht in relatie tot de RvT*, *Werkgeversrol RvT en relatie RvT – CvB*.

Daarnaast zijn bijeenkomsten van de Vereniging Toezichthouders in Onderwijs en Kinderopvang bijgewoond.

Van de bijeenkomsten wordt steeds verslag gedaan in de vergaderingen van de Raad.

Reflectie en waardering

De maatschappelijke aandacht voor de ontwikkelingen in het basisonderwijs is in het verslagjaar aanzienlijk toegenomen. Dat vraagt veel van de bestuurders en de medewerkers in deze sector. De Raad van Toezicht is zich daarvan bewust. Hij wil er vanuit zijn specifieke rol aan bijdragen dat de Marnix Academie constructief en creatief inspeelt op grote uitdagingen als het lerarentekort, de opgave om aan 'passend onderwijs' een verstandige invulling te geven, het verminderen van de werkdruk van onderwijzende medewerkers en het bewerkstelligen van een duurzaam positief beroepsbeeld voor de leraar op de basisschool. Dat vergt niet alleen 'omdenken' maar ook forse investeringen – in geld, expertise en samenwerkingsbereidheid – en veel uithoudingsvermogen van alle betrokkenen. De Marnix Academie vervult in dat krachtenveld een belangrijke rol. Studenten, medewerkers, management en bestuur werken samen aan 'kracht voor de klas' en aan de maatschappelijke opgave om bekwame, betrokken en bevlogen leerkrachten op te leiden die het basisonderwijs voor toekomstige generaties inhoud kunnen en willen geven. Graag spreekt de Raad van Toezicht zijn waardering uit voor de wijze

waarop deze ambities in het dagelijks reilen en zeilen van de academie inhoud krijgen. Die waardering geldt evenzeer voor de inzet en betrokkenheid van de partnerscholen, die in de optiek van de Raad een essentiële rol vervullen in het onderwijsconcept waar de hogeschool voor staat. Belangrijk is daarnaast dat de Marnix Academie een betrouwbare en innovatieve partner is in de netwerken en samenwerkingsverbanden waarin zij participeert. De Raad van Toezicht denkt daarbij onder meer aan de verbanden Radiant lerarenopleidingen, Penta Nova en de Utrechtse Onderwijsagenda. Het predicaat Unesco-school laat daarnaast zien dat de Marnix Academie zich niet alleen als onderwijsorganisatie profileert, maar bewust met het bredere concept wereldburgerschap aan de slag is gegaan en daarin een betekenisvol verschil wil maken. Ook financieel is de Marnix Academie een gezonde hogeschool. Dat is voor een relatief kleine hogeschool een prestatie van formaat.

Met genoegen constateert de Raad van Toezicht dat ook de instroom van nieuwe studenten (voltijd en deeltijd) zich in positieve zin blijft ontwikkelen en dat de Marnix Academie haar steentje bijdraagt aan het opleiden van zij-instromers. Dat is iets om trots op te zijn, maar roept ook nieuwe vraagstukken op rond bijvoorbeeld huisvesting en de organisatie van het onderwijs. Uitdagingen liggen er voorts op het gebied van de curriculumvernieuwing, het verder terugdringen van studentuitval, de vervlechting tussen onderwijs en onderzoek en het aanbod aan vormen van bij- en nascholing. In de contacten die de Raad van Toezicht - via werkbezoeken, themapresentaties en andere ontmoetingen - met medewerkers van de Marnix Academie heeft blijkt dat op al deze terreinen met veel enthousiasme en creativiteit wordt geopereerd. Een mooi voorbeeld is de wijze waarop in goede samenwerking met en een grote betrokkenheid van studenten in het verslagjaar invulling is gegeven aan de zogenaamde kwaliteitsafspraken. De Raad van Toezicht spreekt daar graag zijn waardering en bewondering voor uit.

De Raad van Toezicht wil een rolvaste bijdrage aan een goede besturing van de Marnix Academie leveren. Anderen mogen beoordelen of die daar in het verslagjaar ook in is geslaagd. In elk geval dankt de Raad van Toezicht allen die hebben bijgedragen aan een voor de Marnix Academie succesvol 2018. Wat zij samen presteren, geeft alle vertrouwen in de toekomst van de Marnix Academie.

14

Het jaar in cijfers

Tabel 23
Kerncijfers 2013 - 2018

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Financieel						
Totale baten	18.319	17.810	16.957	16.452	15.034	15.847
Totale lasten	17.179	16.442	16.592	16.298	14.897	13.846
Exploitatieresultaat	1.140	1.368	366	164	136	1
Eigen vermogen	7.708	6.568	5.200	4.834	4.670	4.536
Voorzieningen	697	375	546	728	135	136
Totale vermogen	15.229	15.075	13.033	13.813	12.209	11.244
Solvabiliteitsratio (%)	55,2	46,1	44,1	40,3	39,4	41,6
Current ratio	1,4	1,1	1,12	0,95	0,53	0,71
Weerstandvermogen (%)	50,6	43,6	39,9	35,0	38,3	40,3
Rijksbijdrage / totale baten (%)	67,2	60,7	66,3	61,3	61,0	63,1
Personele lasten / totale baten (%)	71,4	70,0	75,1	74,9	73,8	71,9
Materiële lasten / totale baten (%)	22,4	22,4	22,2	23,6	24,6	28,9
Totale lasten / aantal studenten	12.576	11.778	11.233	10.715	9.334	8.732
Personele lasten / aantal studenten	9.578	8.925	8.618	8.102	6.953	6.281
Materiële lasten / aantal studenten	2.998	2.853	2.552	2.552	2.314	2.451
Studenten						
Totaal ingeschreven op 1 oktober	1.366	1.396	1.477	1.521	1.596	1.560
Personeel						
Opleidingspersoneel	91,5	71,0	75,5	75,4	80,4	80,4
Ondersteunend personeel	39,3	36,3	37,1	36,9	37,1	37,1
Totaal aantal fte's	130,8	107,3	112,6	112,3	117,5	117,5
Totaal aantal werknemers	176	141	148	151	155	157

Jaarrekening

15

Balans per 31 december 2018

Tabel 24

Balans per 31 december 2018 (€)
(na resultaatbestemming)

	2018	2017
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	127.989	255.850
Materiële vaste activa	5.477.939	5.753.195
	5.605.928	6.009.045
Vlottende activa		
Vorderingen	729.480	802.983
Liquide middelen	8.893.333	8.263.007
	9.622.813	9.065.990
Totaal	15.228.741	15.075.035
Eigen vermogen		
Algemene reserve	6.159.506	6.289.413
Wettelijke reserve	128.000	256.000
Bestemmingsreserves	1.420.494	22.319
	7.708.000	6.567.732
Voorzieningen	697.186	374.720
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	6.823.555	8.132.583
Totaal	15.228.741	15.075.035

16

Staat van baten en lasten over 2018

Tabel 25

Exploitatie-overzicht per 31 december 2018 (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Rijksbijdragen	12.318.008	11.462.500	11.446.200
Collegegelden	2.520.515	2.412.500	2.774.582
Baten werk i.o.v. derden	2.594.051	2.500.000	2.792.862
Overige baten	886.801	1.125.000	795.974
Totaal baten	18.319.375	17.500.000	17.809.618
Lasten			
Personeelslasten	13.084.155	13.000.000	12.459.088
Afschrijvingen	1.096.406	1.100.000	1.105.322
Huisvestingslasten	637.105	700.000	674.473
Overige lasten	2.361.622	2.385.000	2.113.450
Totaal lasten	17.179.288	17.185.000	16.352.333
Saldo baten en lasten	1.140.087	315.000	1.457.285
Financiële baten en lasten	-181	-	89.409
Exploitatieresultaat	1.140.268	315.000	1.367.876

Tabel 26

	2018	Begroting 2018	2017
Toerekening bestemmingsreserve	1.398.175	-	-
Benutting bestemmingsreserve	-	-	-
Toerekening wettelijke reserve	-	-	-
Benutting wettelijke reserve	- 128.000	-	- 128.000
Restant benutting / toerekening alg. reserve	- 129.907	315.000	1.495.876
Exploitatieresultaat	1.140.268	315.000	1.367.876

17

Kasstroomoverzicht over 2018

Tabel 27
Kasstroomoverzicht 2018 (€)

	2018		2017	
Exploitatieresultaat	1.140.268		1.367.876	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	1.096.406		1.105.322	
Financiële baten en lasten	- 181		89.409	
Onttrekkingen voorzieningen	- 176.005		- 206.090	
Dotatie voorzieningen	498.471		35.186	
	1.418.691		1.023.827	
Saldo na aanpassingen	2.558.959		2.391.703	
Mutatie vorderingen	73.503		1.592.509	
Mutatie schulden	-1.309.028		932.384	
Saldo mutatie vorderingen en schulden	- 1.235.525		2.524.893	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.323.434		4.916.596	
Ontvangen interest	180		16	
Betaalde interest	-		- 89.425	
Saldo betaalde en ontvangen interest	180		- 89.409	
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.323.614		4.827.186	
Investing materiële vaste activa	- 693.288		-326.610	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 693.288		-326.610	
Aflossing langlopende schulden	-		- 87.000	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-		- 87.000	
Totaal netto kasstroom	630.326		4.413.577	
Beginstand liquide middelen	8.263.007		3.849.431	
Mutatie liquide middelen	630.326		4.413.577	
Eindstand liquide middelen	8.893.333		8.263.007	

18

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2018

Een deel van de liquide middelen op de bankrekeningen behoren toe aan verbonden partijen. Daarmee is het balanstotaal toegenomen door de post liquide middelen en de post kortlopende schulden. De solvabiliteit wordt bepaald door het totaal van het eigen vermogen plus de voorzieningen afgezet tegen het totale vermogen van de stichting. Door het toegenomen balanstotaal is het effect op de solvabiliteit minder groot dan op grond van het behaalde exploitatieoverschot mocht worden verwacht.

18.1 Juridische vorm en voornaamste activiteit

De organisatie is een stichting; de voornaamste activiteit van de stichting is kennisoverdracht aan studenten in het hoger beroepsonderwijs. De stichting is statutair en feitelijk gevestigd in Utrecht.

18.2 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders gemeld, is het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar. De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, aangepast ten behoeve van het inzicht.

18.3 Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

18.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

18.5 Gebruik van schattingen

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

18.6 Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze derivaten worden niet gesepareerd van het basiscontract en daarom in overeenstemming met het basiscontract verwerkt. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Hedge accounting

De stichting past hedge accounting onder het kostprijs-hedge-model toe op afgeleide financiële instrumenten zoals renteswaps. Omdat kostprijs-

hedge-accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van de variabiliteit van toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de toekomstige kasstromen leiden tot verantwoording in de staat van baten en lasten, worden de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de staat van baten en lasten was verwerkt, als overlopende post in de balans opgenomen, totdat de afgedekte variabele kasstromen plaatsvinden. Indien deze kasstromen naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de staat van baten en lasten. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge accounting beëindigd. De vervolgwwaardering van het financiële instrument is

dan tegen kostprijs of lagere marktwaarde. De stichting documenteert de hedge-relaties in generieke hedge-documentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedge-relaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges. De stichting bepaalt op elke balansdatum de mate van ineffectiviteit van de combinatie van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie (de hedge-relatie). De mate van ineffectiviteit van de hedge-relatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedge-relatie. De stichting hanteert voor deze vergelijking de volgende kritische kenmerken, omvang, looptijd, afgedekt risico en de wijze van afrekening van het afdekkingsinstrument en afgedekte positie. Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedge-relatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit. Indien de kritische kenmerken niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval vindt de effectiviteitstest plaats door vergelijking van de cumulatieve verandering in reële waarde van een op afsluitdatum gedefinieerd hypothetisch

afgeleid instrument, met een reële waarde van nihil op afsluitdatum (als proxy van de afgedekte positie), met de cumulatieve waardeverandering van het werkelijke afgeleide instrument. Indien de laatste een hogere negatieve waarde heeft dan het hypothetisch afgeleide instrument, wordt het verschil als ineffectiviteit in de staat van baten en lasten verwerkt.

18.7 Immateriële en materiële vaste activa

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op financieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkelingskosten zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Zij bevatten voornamelijk salariskosten en inhuurkosten van het betrokken personeel; de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelfase afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van vijf jaar.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode, ofwel een vast percentage van de aanschafwaarde.

De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten is een wettelijk verplichte reserve gevormd.

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, immateriële- en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Tabel 28

	Afschrijvings- percentage
Gebouwen	2,5
Renovaties	6,67
Elektrische installaties	6,67
ICT-infrastructuur	10
Inventaris en apparatuur	10
ICT en audiovisuele middelen	20

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

18.8 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van

de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode, tenzij het eerdere bijzonder waardeverminderingsverlies was veroorzaakt door een specifieke externe gebeurtenis van buitengewone aard die naar verwachting niet opnieuw zal plaatsvinden, en er sprake is van opvolgende externe gebeurtenissen die het effect van de eerdere gebeurtenis weer omkeren.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

- immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar (gerekend vanaf het moment van ingebruikname).

18.9 Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

18.10 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

18.11 Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van de stichting. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

18.12 Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van: een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde (met uitzondering van de jubileavoorziening) van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

18.13 Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

18.14 Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn

gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

18.15 Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële leases

Als de stichting optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende verplichting) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waardes worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van

de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De grondslagen voor de vervolgwaardering van het leaseobject zijn beschreven onder het hoofdstuk Materiële vaste activa. Als geen redelijke zekerheid bestaat dat de stichting eigenaar van een leaseobject zal worden aan het einde van de leaseperiode, wordt het object afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object.

De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende nettoverplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

18.16 Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking

genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen

worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voor arbeidsongeschiktheidsrisico's die zijn verzekerd wordt een voorziening getroffen voor het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremie dat rechtstreeks toe te rekenen is aan het individuele schadeverleden van de stichting. Indien geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremies, dat rechtstreeks is toe te rekenen aan het individuele schadeverleden van de rechtspersoon, wordt geen voorziening opgenomen.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het ABP verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds

of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan

worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties/rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Ontslagvergoedingen

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De stichting heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de stichting redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan. De ontslaguitkeringen die over meer dan twaalf maanden na balansdatum betaalbaar worden gesteld worden tegen contante waarde gewaardeerd. De disconteringsvoet betreft

de marktrente (effectief rendement) van hoogwaardige ondernemingsobligaties op balansdatum.

18.17 Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

18.18 Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het studiejaar zijn gespreid.

18.19 Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs, contractonderzoek en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen voor een bedrag gelijk aan de kosten indien zeker is dat deze kosten declarabel zijn. Een eventueel positief resultaat wordt genomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum (de zogeheten percentage of completion methode). Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden. Voor een eventueel verwacht negatief resultaat wordt een voorziening getroffen die is gepresenteerd als voorziening verlieslatende contracten.

18.20 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke kosten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

18.21 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Onder liquide middelen wordt verstaan de direct opeisbare banktegoeden.

18.22 Nummering in de jaarrekening

De hoofdstukken zijn doorlopend genummerd vanaf hoofdstuk 15. De hoofdstukken worden toegelicht in aparte hoofdstukken. De nummering van de hoofdstukken correspondeert met de nummering van de hoofdstukken. Binnen de hoofdstukken worden aparte regels toegevoegd. De nummering van deze financiële regels corresponderen met de nummering, zoals deze is voorgeschreven in het elektronische jaarverslag van het ministerie van OCW.

19

Immateriële en materiële vaste activa

Het verloop van de immateriële en materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Tabel 29

Overzicht vaste activa (€)

	ICT middelen in eigen beheer	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Totaal
	(IVA)	(MVA)	(MVA)	
Stand per 1 januari 2018:				
Aanschafprijs	639.945	13.699.506	2.992.804	17.332.255
Cum. afschrijvingen	384.095	8.655.338	2.283.776	11.323.209
Boekwaarde	255.850	5.044.168	709.028	6.009.046
Mutaties in de boekwaarde:				
Investerings	-	519.138	174.150	693.288
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	127.989	679.532	288.885	1.096.406
Saldo	- 127.989	-160.394	- 114.735	- 403.118
Stand per 31 december 2018:				
Aanschafprijs	639.945	14.218.644	3.166.954	18.025.543
Cum. Afschrijvingen	512.084	9.334.870	2.572.661	12.419.615
Boekwaarde	127.861	4.883.774	594.293	5.605.928

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en -terreinen is door onafhankelijke taxateurs getaxeerd op € 16.000.000 (peildatum 21 mei 2014). De jaarlijkse indexering van de verzekerde waarde van de gebouwen en terreinen bedraagt 1,25 %.

De verzekerde waarde van de gebouwen is € 16.735.547 (peildatum 01 januari 2018).

De OZB-waarde van de gebouwen en terreinen is € 5.073.000 (peildatum 01 januari 2017). Deze waarde is gebaseerd op de alternatieve aanwendings-mogelijkheden van het pand aan de Vogelsanglaan en is daarom aanzienlijk lager dan de verzekerde (herbouw) waarde van het pand.

Gebouw

In 2018 is er met name geïnvesteerd in het verduurzamen van het pand en in energiebesparende maatregelen. Er zijn zonnepanelen geïnstalleerd, de energiecentrale is aangepast en de constructie van het dak is verder verbeterd. Bij elkaar is hiermee € 500.000 gemoeid. De overige investeringen in het gebouw betroffen voornamelijk kleinere aanpassingen en verbeteringen.

Inventaris / IT-middelen

De belangrijkste investering in IT-middelen in 2018 betrof de aanschaf van Q-switches ten behoeve van het Wifi-netwerk van € 77.000. Voor algemene muziekdoeleinden is er een nieuwe vleugel gekocht voor € 32.000. De overige investeringen in inventaris en IT betroffen voornamelijk kleinere aanschaffingen voor vervanging en uitbreiding.

20

Vorderingen

Tabel 30
Vorderingen (€)

	2018	2017
Debiteuren	238.582	598.269
Vorderingen op samenwerkingsverbanden	213.560	41.036
Vorderingen op derden	-	-
Vorderingen op studenten	-	-
	452.142	639.305
Overige voderingen	291.619	177.079
Overlopende activa	-	-
	291.619	177.079
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	- 14.281	- 13.402
Totaal	729.480	802.983

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

Tabel 31
Overzicht kortlopende vorderingen (€)

	2018	2017
Stand per 1 januari	13.401	18.628
Onttrekking	- 945	-
Dotatie	1.824	-
Vrijval	-	- 5.227
Stand per 31 december	14.280	13.401

Debiteuren

Het debiteurensaldo per 31 december 2018 is samengesteld uit vorderingen op voltijd- en deeltijdstudenten, masterstudenten, cursisten van het MOC en overige vorderingen. Het openstaande saldo is gecorrigeerd met de termijnfacturen voor het collegegeld januari tot en met juni 2019. De verdeling is als volgt:

Tabel 32

	Bedrag (€)
Debiteuren Marnix Academie	253.618
Debiteuren MLI	20.346
Debiteuren MOC	565.668
Correctie vooruit gefactureerd	- 601.050
Totaal	238.582

In het debiteurensaldo van de Marnix Academie zijn twee openstaande posten opgenomen, die betrekking hebben op verbonden partijen.

Deze posten zijn:

Tabel 33

	Bedrag (€)
Penta Nova	188.853
Stichting Steunfonds	24.707
Totaal	213.560

Een aantal vorderingen staat langer dan 30 dagen open. Van deze vorderingen is een inschatting over de oninbaarheid gemaakt. Het saldo van de oninbaarheid is per 31 december 2018 vastgesteld op € 14.280 (2017: € 13.401) en als voorziening opgenomen op de balans.

Vorderingen op derden en overige vorderingen

De vorderingen betreffen doorbelastingen die in 2019 zullen plaatsvinden en van bedragen die in 2018 betaald zijn en die bij het boekjaar 2019 behoren. De verdeling is als volgt:

Tabel 34

	Bedrag (€)
Nog door te belasten kosten internationale reizen	56.408
Personeelslening en voorschotten	7.030
Vooruitbetaalde kosten voor 2019, betaald in 2018	206.219
Vordering UWV inzake betaalde transitievergoeding 2016	21.051
Overige vorderingen	911
Totaal	291.619

De post vooruitbetaalde kosten 2019 betreft:

Tabel 35

	Bedrag (€)
Vooruitbetaalde verzekeringskosten	35.300
Vooruitbetaalde onderhoudscontracten ICT	53.725
Vooruitbetaalde opleidingskosten	23.300
Vooruitbetaalde licentiekosten	12.908
Vooruitbetaalde abonnementskosten	28.847
Overige vooruitbetaalde kosten, diverse kleinere facturen	52.139
Totaal	206.219

De vordering UWV inzake betaalde transitievergoeding 2016 betreft de betaalde transitievergoeding aan een oud-medewerker waarvan het dienstverband in verband met arbeidsongeschiktheid in 2016 is beëindigd. Op grond van het wetsvoorstel "Arbeidsmarkt in Balans" zal in 2020 dit bedrag worden terugbetaald aan de Marnix Academie.

21

Liquide middelen

Tabel 36

Liquide middelen (€)

	2018	2017
Tegoeden op bankrekeningen	8.893.333	8.263.007
Totaal	8.893.333	8.263.007

Van de liquide middelen is € 5.281.506 vrij besteedbaar. De overige € 3.611.827 zijn als volgt bestemd:

Tabel 37

Bestemming overige liquide middelen

	Bedrag (€)
Kortlopende schuld aan verbonden partijen	2.301.153
Ontvangen subsidiebedragen die nog niet zijn uitgegeven	1.310.674

Van de beschikbare liquide middelen stond ultimo 2018 € 5.720.167 op de ondernemers-deposito-rekening bij de ABN AMRO NV. Dit deposito is per dag opvraagbaar. De rentevergoeding bedroeg over 2018 gemiddeld 0,0 %.

De current ratio bedroeg eind 2018 1,4 tegen 1,1 in 2017. De current ratio beweegt zich daarmee tussen de signaleringsgrenzen van 0,5 - 1,5 die door de Commissie Don als acceptabel worden beschouwd.

22

Eigen vermogen

Ten laste van de algemene reserve is een wettelijke reserve gevormd voor de immateriële vaste activa. Jaarlijks wordt de reserve gemuteerd met het bedrag van de waardeverandering van de immateriële vaste activa.

De bestemmingsreserve studentvoorzieningen is gevormd ten behoeve van de studenten, die om moverende redenen een beroep doen op de reserve aangaande collegegeldverplichtingen. De reserve heeft een beperkte bestedingsmogelijkheid en wordt daarom aangemerkt als een bestemmingsreserve. In 2018 is er geen beroep gedaan door studenten op een bijdrage ten laste van de bestemmingsreserve.

Naar aanleiding van het exploitatieresultaat over 2017 is een bestemmingsreserve 'onderzoek en projecten' gevormd van € 800.000. Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de bestemde

Tabel 38
Eigen vermogen (€)

	Stand per 1 januari 2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2018
Algemene reserve				
Algemene reserve	6.289.413	542.093	- 1.236.558	5.594.948
Wettelijke reserve				
immateriële vaste activa	256.000	-	-128.000	128.000
Bestemmingsreserve				
student-voorzieningen	12.319	-	-	12.319
master leren en innoveren	10.000	598.176	564.558	1.172.734
master passend meesterschap	-	-	-	-
onderzoek en projecten	-	-	800.000	800.000
Totaal	6.567.732	1.140.268	-	7.708.000

onderzoeksmiddelen, die niet zijn gebruikt in 2017, in de komende jaren aan te wenden voor onderzoekstaken. In 2018 zijn de plannen uitgewerkt om invulling te geven aan de extra onderzoekstaken. In 2019 zal begonnen worden om externe onderzoekers te werven.

De bestemmingsreserve Master Leren en Innoveren is gevormd met de behaalde resultaten over de afgelopen jaren. De omvang van de bestemmingsreserve is tot en met 2017 € 574.558.

In 2019 worden er gesprekken gevoerd met de deelnemende hogescholen om tot een gedeeltelijke uitkering te komen uit de bestemmingsreserve.

Van het exploitatieresultaat over 2018 is € 598.176 toegevoegd aan de bestemmingsreserve MLI. Het resterende deel van € 542.093 is, vooruitlopend op de definitieve resultaatsbestemming, toegevoegd aan de algemene reserve. Het gerealiseerde rendementspercentage over 2018 komt daarmee uit op 3,0 %.

23

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 39
Voorzieningen (€)

	Saldo op 1 januari 2018	Dotatie 2018	Onttrekkingen 2018	Vrijval 2018	Balans saldo op 31 december 2018
Jubilea personeel	170.000	21.633	16.633	-	175.000
WW-uitkeringen	78.720	358.651	72.110	- 12.925	378.186
Langdurig zieken	126.000	105.262	87.262	-	144.000
Totaal	374.720	485.546	176.005	-12.925	697.186
Kortlopend deel < 1 jaar					239.270
Langlopend deel > 1 jaar					362.916
Langlopend deel > 5 jaar					95.000

Ten behoeve van ambtsjubilea van medewerkers is een voorziening getroffen, waar jaarlijks aan onttrokken en gedoteerd wordt op basis van een onzekere verwachting hoeveel ambtsjubilea er jaarlijks plaatsvinden. De voorziening is getroffen op basis van het huidige personeelsbestand, de kans dat personeelsleden een ambtsjubileum vieren, de verwachting van de salarisontwikkeling, de pensioengerechtigde leeftijd en de rekenrente, waartegen de vermoedelijke verplichting contant wordt gemaakt. De rekenrente is voor 2018 bepaald op 1,0 %.

De voorziening is berekend op basis van de contante waarde.

Eind 2018 is de WW-uitkering van een oud-medewerker beëindigd. In 2018 zijn twee oud-medewerkers in de reguliere WW terechtgekomen. Daarnaast zijn nog twee oud-medewerkers die een (gedeeltelijke) beroep doen op een reguliere WW-uitkering en een bovenwettelijke WW uitkering. De voorziening is aangepast aan de verwachting voor de vier oud-medewerkers.

De hoogte van de voorziening langdurig zieken is als volgt bepaald: het aantal personeelsleden dat op 31 december 2018 meer dan zes weken achtereen ziek was en waarvan de inschatting is gemaakt dat er een reële kans is dat zij 24 maanden onafgebroken ziek zullen zijn. Het bedrag van de voorziening is vervolgens bepaald aan de hand van de salarisgegevens per zieke medewerker.

24

Langlopende schulden

De hypothecaire banklening van de ABNAMRO NV is per 2 januari 2018 geheel afgelost en beëindigd.

25

Kortlopende schulden

Tabel 40
Kortlopende schulden (€)

	2018		2017	
Kredietinstellingen	-		1.740.000	
Crediteuren	541.910		502.994	
		541.910		2.242.994
Belastingen en premies sociale verzekeringen	465.347		408.912	
Schulden terzake van pensioenen	132.413		109.942	
		597.760		518.854
Kortlopende schulden	2.484.224		2.154.313	
Overlopende passiva	3.199.661		3.216.422	
		5.683.885		5.370.735
Totaal		6.823.555		8.132.583

De kortlopende schulden hebben betrekking op de volgende posten:

Tabel 41
Posten kortlopende schulden

Posten	Bedrag (€)
Rekening courant verbonden partijen	2.249.172
BTW-afdracht vierde kwartaal 2018	5.138
Geld- en pinautomaten	229.914
Totaal	2.484.224

De rekening-courant-verhouding met de verbonden partijen is ontstaan doordat de bankrekeningen van de verbonden partijen die op naam van de Marnix Academie staan, zijn opgenomen in de jaarrekening van de Marnix Academie.

Het betreft de volgende verbonden partijen:

Tabel 42
Verbonden partijen

Posten	Bedrag (€)
Stg. Steunfonds	- 26.773
Penta Nova	2.068.655
LOBO	171.000
LPNPO	61.498
Radiant	- 28.050
Studentenraad	2.842
Totaal	2.249.172

De overige kortlopende schulden bestaan uit:

Tabel 43
Overige kortlopende schulden

Posten	Bedrag (€)
Vooruitontvangen geld- en pinautomaten	8.886
Personeelsfonds	2.431
Borg kluisjes	1.125
Nog te betalen kosten over 2018	217.472
Totaal	229.914

De overlopende passiva hebben betrekking op de volgende posten:

Tabel 44
Posten overlopende passiva

Posten	Bedrag (€)
Nog te betalen vakantietoeslag inclusief werkgeverslasten	322.897
Niet opgenomen verlofuren	42.729
Vooruit ontvangen cursusgelden van studenten MOC	321.705
Ontvangen subsidiegelden	1.048.518
Vooruit ontvangen collegegelden van studenten bachelor	1.463.812
Totaal	3.199.661

Geen van de posten van de overlopende passiva heeft een looptijd van langer dan één jaar.

Ultimo 2018 zijn er geen kortlopende verplichtingen meer ten aanzien van ontvangen subsidies OCW.

MODEL G

Tabel 45
Subsidies OCW zonder verrekeningsclausule

1	
Omschrijving	Lerarenbeurs
Toewijzingskenmerk	611892-1
Toewijzingsdatum	15 januari 2015
Prestatie afgerond	Ja
2	
Omschrijving	Versterking samenwerking lerarenopleidingen en partnerscholen
Toewijzingskenmerk	DL/466244
Toewijzingsdatum	18 december 2013
Prestatie afgerond	Ja

Het project Versterking samenwerking lerarenopleidingen en partnerscholen is begin 2018 afgerond. De overgebleven middelen zijn bestemd voor het project Opleiden in een doorgaande lijn.

26

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

26.1 Financiële instrumenten

Algemeen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een uitkeringsovereenkomst. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige

aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Er is geen informatie beschikbaar over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de Marnix Academie en voor de af te dragen pensioenpremies in de toekomstige jaren. De stichting handelt niet in afgeleide financiële instrumenten.

In het treasurystatuut van de stichting zijn procedures opgenomen waaraan voldaan moet worden bij het aangaan van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan grotendeels uit studenten, deelnemers en cursisten. De stichting heeft regels en procedures opgesteld waaraan de studenten, deelnemers en cursisten moeten voldoen met betrekking tot betaling van college- en cursusgelden.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Marktwaaarderisico

De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

26.2 Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan voor operationele leasing ten aanzien van de printers. Het contract loopt nog tot 31 december 2019.

De verplichtingen die hieruit voortvloeien bedragen voor 2018 € 40.000 (2017: € 57.000).

De stichting is eigenrisicodragers voor de WIA.

Dit heeft gevolgen voor de lasten van de WGA-uitkeringen die gedurende een periode van tien jaar door de stichting wordt gedragen.

Ten aanzien van een aantal activiteiten van de stichting is de verwachting dat deze activiteiten onder de plicht van de vennootschapsbelasting vallen. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2018 is de hoogte van de belastingverplichting over 2018 nog niet bekend.

Afhankelijk van de fiscale omzet en de daarbij behorende fiscaal verrekenbare kosten zal de belastingplicht de komende jaren vermoedelijk niet hoger dan € 30.000 per belastingjaar bedragen.

26.3 Aandeel in samenwerkingsverbanden

Ultimo 2018 bedroeg het aandeel van de Marnix Academie in het eigen vermogen van Penta Nova € 62.844.

24.4 Overzicht lopende leverancierscontracten

Tabel 46
Lopende leverancierscontracten

Leverancier	Einddatum contract	Contract waarde (€)	Resterende verplichting (€)
Westerveld – schoonmaak	September 2020	437.416	255.159
Trajectplanner	September 2019	313.042	39.130
Finalist - Portal	Mei 2019	125.000	10.417
Konica Minolta – Huurovereenkomst printers	Januari 2020	74.753	24.918
HBO Kennisbank	December 2019	67.264	67.264
RTV Utrecht – Ruimte huur	Juli 2020	59.296	56.175
Cormet - Schoolcatering	September 2019	30.250	20.167
46 overige contracten < € 25.000 per leverancier	Januari 2023	-	197.648
Totaal		1.107.021	670.878

27

Rijksbijdragen

Tabel 47
Rijksbijdragen (€)

	2018		Begroting 2018		2017	
Rijksbijdrage OCW	11.926.696		10.950.000		10.782.501	
Overige subsidies OCW:						
- Geoordeelde OCW-subsidies	-		-		-	
- Niet-geoordeelde OCW-subsidies	391.312		512.500		663.699	
Totaal	12.318.008		11.462.500		11.446.200	

De procentuele toename van de totale rijksbijdrage, inclusief de subsidies, in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 7,6 %.

MODEL G

GG2a Subsidies met verrekeningsclausule aflopend
n.v.t.

G2b Subsidies met verrekeningsclausule doorlopend
n.v.t.

28

Collegegelden

Tabel 48
Collegegelden (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Collegegelden sector hbo	2.520.515	2.412.500	2.774.583

De procentuele afname van de collegegelden in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 9,2 %. De terugval wordt enerzijds veroorzaakt door een lager aantal bachelorstudenten, waardoor de collegegelden met € 96.496 afnam en de daling

van het aantal MLI-studenten, waardoor de collegegelden met € 157.573 afnamen. De daling van het aantal MLI-studenten is het gevolg van het stopzetten van lesactiviteiten in de lesplaatsen Zwolle en Helmond.

29

Baten werk in opdrachten van derden

Tabel 49
Contractactiviteiten (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Contractonderwijs	2.594.051	2.500.000	2.792.862

De contractactiviteiten zijn met 7 % gedaald ten opzichte van 2017, ofwel € 200.000. De master Special Educational Needs leverde in 2017 nog een bijdrage van € 627.000 aan de omzet. In 2018 is deze omzet door het beëindigen van de master nihil. De omzet uit activiteiten voor Penta Nova

daalde met € 37.000 ten opzichte van 2017.

De omzet uit de zij-instroomtrajecten ging in 2018 met € 442.000 omhoog ten opzichte van 2017.

De omzet uit de verschillende kenniscentra steeg in 2018 met € 22.500 ten opzichte van 2017.

30

Overige baten

Tabel 50
Overige baten (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Overige subsidies, niet OCW	441.380	724.000	317.076
Verhuur	25.266	50.000	30.669
Detachering personeel	36.327	75.000	209.910
Bijdrage Steunfonds	56.757	125.000	31.337
Seminars MLI	5.100	7.500	7.800
Opbrengst penvoerderschappen	52.450	75.000	51.131
Opbrengst deelname Penta Nova	67.597	53.000	100.000
Overige opbrengsten	201.924	15.500	48.050
Totaal	886.801	1.125.000	795.974

De procentuele toename van de overige baten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 11,4 %, ofwel € 90.827.

De baten uit overige subsidies, niet OCW-subsidies, steeg met € 124.304, de baten uit detachering personeel daarentegen daalden met € 173.583. In 2017 is de tussentijdse uitkering van € 100.000 uit het vermogen van Penta Nova als bate genomen, waardoor deze post in 2017 hoger was dan normaal. De opbrengst deelname Penta Nova in 2018 betrof de vergoeding van de lectoraatskosten.

De baten van het Steunfonds stegen in 2018 met € 25.420.

Overige opbrengsten

In 2018 is een eenmalige bate ontvangen van de ABN AMRO NV van € 137.750 als compensatie op het derivatencontract van 2006. Van het UWV is een bate van € 21.051 opgenomen voor de in 2020 door het UWV uit te keren transitievergoeding, die in 2016 door de Marnix Academie aan een oud-medewerker is uitbetaald.

31

Personeelslasten

Tabel 51
Personele lasten (€)

	2018		Begroting 2018		2017	
Brutolonen en salarissen	6.454.483		7.191.743		6.820.492	
Sociale lasten	997.541		866.328		922.088	
Pensioenen	1.096.399		999.929		989.899	
	8.548.423		9.058.000		8.732.479	
Personeel niet in loondienst		3.495.915		3.242.000		3.274.908
Overige personele lasten	554.271		600.000		503.590	
Personeelsdotaties	485.546		100.000		- 51.889	
	1.039.816		700.000		451.701	
Totaal	13.084.155		13.000.000		12.459.088	

De brutolonen zijn in 2018 conform de cao-afspraken met 2,65 % verhoogd per 1 oktober, daarnaast is € 400,- per medewerker aan eenmalige uitkering verstrekt. Daarnaast zijn individuele lonen van medewerkers verhoogd door periodieke afspraken in augustus 2018.

Het aantal medewerkers steeg van 141 in 2017 naar 176 in 2018. In 2018 zijn drie personeelsleden met (vervroegd) pensioen gegaan. De bruto lonen kwamen daarmee over 2018 uit op € 7.276.242.

Van dit bedrag is intern € 822.000 doorbelast aan de overige instellingslasten, met name voor de personele inzet bij projecten en voor onderzoekstaken. Het bedrag aan bruto lonen en salarissen komt daarmee op € 6.454.483.

De kosten van personeel niet in loondienst steeg in 2018 met € 221.000 ten opzichte van 2017. Door de toename van het aantal onderwijsprojecten is meer tijdelijk, extern personeel aangetrokken via uitzendcontracten.

Bij de overige personele lasten zijn er geen posten die significant afwijken van het vorige boekjaar.

In 2017 was het bedrag van de ontvangen uitkeringen bijna € 20.000 hoger dan in 2018.

Het bedrag voor de personeelsvoorzieningen is € 537.000 hoger dan in 2017, omdat enerzijds de uitkeringsduur van een aantal oud-werknemers dat een beroep doet op een reguliere en/of bovenwettelijke WW-uitkering toeneemt na 2018 en anderzijds dat het aantal zieke werknemers dat na 2018 een beroep doet op de voorziening langdurig zieken is toegenomen.

32

Afschrijvingen

Tabel 52
Afschrijvingen (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Immateriële vaste activa	127.989	128.000	128.117
Materiële vaste activa	968.417	972.000	977.205
Totaal	1.096.406	1.100.000	1.105.322

33

Huisvestingslasten

Tabel 53
Huisvestingslasten (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Huur	23.107	22.500	29.989
Verzekeringen	27.720	27.500	30.540
Onderhoudskosten	240.223	300.000	291.674
Energie en water	115.746	112.500	107.219
Heffingen	33.388	36.500	33.282
Schoonmaakkosten	186.568	195.000	175.653
Overige huisvestingslasten	10.353	6.000	6.117
Totaal	637.105	700.000	674.473

De huisvestingslasten daalden in 2018 met 5,5 % ten opzichte van 2017. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door lagere onderhoudskosten van € - 50.000. De schoonmaakkosten stegen met

€ 10.000 ten opzichte van 2017. De overige huisvestingskosten zijn ten opzichte van 2017 en ten opzichte van de begroting nagenoeg gelijk gebleven.

34

Overige instellingslasten

Tabel 54
Overige instellingslasten (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Adm.- en beheerskosten	1.352.607	1.237.500	1.405.990
Onderzoek en ontwikkeling	636.762	762.500	367.603
Studentvoorzieningen	370.429	382.500	345.083
Dotatie overige voorzieningen	1.824	2.500	- 5.227
Totaal	2.361.622	2.385.000	2.113.450

Administratie- en beheerkosten

De bureaunkosten daalden in 2018 met € 55.000, voornamelijk door lagere kosten voor automatisering. De kosten van extern advies daarentegen steeg met € 37.500, veroorzaakt door het toegenomen aantal aanbestedingstrajecten. De bestuurskosten en kosten van samen- werkingsverbanden daalden met € 40.000.

Onderzoek en ontwikkeling

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling stegen met € 269.000, voornamelijk door de toegenomen onderwijsprojecten en de start van twee lectoraten.

Tegenover de toegenomen kosten voor de lectoraten staan de bijdragen van de Radiant-partners in de lectoraten van € 67.000.

Studentvoorzieningen

De kosten voor studentfaciliteiten zijn ten opzichte van 2017 gestegen met € 27.500. De toename betreft de gestegen kosten van de externe activiteiten en de thematische activiteiten, waaraan meer studenten deelnamen dan in 2017.

Dotatie overige voorzieningen

Dit betreft het resultaat van onttrekkingen en dotaties in de voorziening dubieuze debiteuren.

35

Financiële baten en lasten

Tabel 55
Financiële baten en lasten (€)

	2018	Begroting 2018	2017
Rentebaten	180	-	16
Rentelasten	-	-	89.425
Totaal	180	-	89.409

In 2018 is er vrijwel geen rente ontvangen op de depositorekening. Er is in 2018 geen rente betaald op lening(en).

36

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities.

Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Alle transacties met verbonden partijen zijn in het verslagjaar 2018 onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

Samenwerkingsverbanden

De Marnix Academie werkt op onderwijsgebied samen met andere hogescholen of neemt deel aan samenwerkingsverbanden met andere hogescholen. Het betreft de volgende instellingen:

1. Penta Nova (pervoerderschap);
2. Radiant Lerarenopleidingen
3. Master Leren & Innoveren (pervoerderschap);
4. Partners in Opleiding en Ontwikkeling (POO - pervoerderschap);
5. LOBO (Landelijk Overleg leraren Basisonderwijs);
6. LPNPO (Landelijk Platform Nascholing Primair Onderwijs).

De vorderingen en schulden die zijn ontstaan tot en met 2018 zijn opgenomen onder de vlottende activa. Met name betreft het de bankrekeningen die op naam van de Marnix Academie staan, en onder de vlottende passiva, waar het de kortlopende schuld betreft aan de verschillende verbonden partijen.

37

Honoraria van de accountant

Tabel 56
Honorarium van de accountant (€)

	KPMG Accountants N.V. 2018	KPMG Accountants N.V. 2017
Onderzoek van de jaarrekening	42.500	42.500
Andere controleopdrachten	7.500	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	1.083	14.850
Andere niet controlediensten	17.500	17.500
Totaal	68.583	74.850

De betaalde verrichtingen van de instellings-accountant betrof de controle op de jaarrekening, de bekostigingscontrole, de interim

controle en andere niet-controlediensten. De in de tabel vermelde bedragen zijn exclusief 21 % omzetbelasting.

38

Bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen

Toelichting

De Raad van Toezicht heeft, met inachtneming van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen onderwijs, de bezoldiging op basis van een totaalscore van 7 punten ingedeeld in klasse C. Het bij deze klasse behorende bezoldigingsmaximum voor 2018 bedraagt €133.000. Dit geldt naar rato van de duur van het dienstverband.

Mevrouw drs. B.E. de Kort is wegens de aanpassing in de WNT (het begrip gewezen topfunctionaris is vervallen) aangemerkt als topfunctionaris. Volgens de gewijzigde regels van de WNT blijft mevrouw de Kort nog vier jaar aangemerkt als topfunctionaris vanaf het jaar, waarin ze een niet topfunctie vervult binnen de Marnix Academie. Aangezien mevrouw de Kort in 2014 is teruggetreden uit het College van Bestuur betekent dit, dat het jaar 2018 het laatste jaar is, waarin zij nog als topfunctionaris wordt aangemerkt voor de WNT.

Tabel 57

Bezoldiging van bestuurders. De gegevens zijn opgenomen op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

	Mevrouw dr. J. Snippe MBA	Mevrouw drs. B.E. de Kort
Functiegegevens		
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	120.149	82.395
Beloningen betaalbaar op termijn	17.942	14.081
Subtotaal	138.091	96.476
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	133.000	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	138.091	96.476
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functieervulling in 2017	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	120.519	86.024
Beloningen betaalbaar op termijn	16.543	13.489
Totale bezoldiging in 2017	137.062	99.513

De overschrijding in 2018 van de bezoldiging van mevrouw J. Snippe is toegestaan vanwege het overgangsrecht. Bij het aangaan van het dienstverband was de Bezoldigingscode Bestuurders

Hogescholen van maart 2013 van toepassing. Vanaf 2016 geldt de Regeling Bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

39

Bezoldiging van Toezichthouders

Tabel 58

Bezoldiging van toezichthouders. De gegevens zijn opgenomen op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

	De heer mr.drs. J.M. de Vries	De heer dr. G. Gerding	Mevrouw drs. H.T. Krijtenburg	De heer drs. E. Vos	De heer drs. J.H. van Oort	De heer prof. dr. H. Meininger	Mevrouw drs. A.W. Pastoor	De heer prof. dr. W. Janse
Functie								
Functie binnen RvT	Voorzitter	Voorzitter	Lid / vice- voorzitter	Lid / audit- commissie	Lid / audit- commissie	Lid	Lid	Lid
Functiegegevens								
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december	1 mei t/m 31 december		1 januari t/m 31 december	1 oktober t/m 31 december
Bezoldiging								
Bezoldiging in 2018	-	6.289	4.433	4.433	4.433	-	3.505	3.505
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum in 2018	-	19.950	13.300	13.300	13.300	-	13.300	13.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag in 2018	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging in 2018	-	6.289	4.433	4.433	4.433	-	3.505	3.505
Gegevens 2017								
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 januari t/m 30 april	1 januari t/m 31 december	1 juli t/m 31 december	1 januari t/m 31 december	1 mei t/m 31 december	1 januari t/m 30 September	1 januari t/m 31 december	januari t/m 31 december
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	2.033	5.500	4.000	4.300	2.508	2.550	3.400	850
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging in 2017	2.033	5.500	4.000	4.300	2.508	2.550	3.400	850

40

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum en voor de datum van openbaarmaking van de jaarrekening 2018 plaatsgevonden, die betrekking zouden hebben gehad op de jaarrekening 2018.

41

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Zie bijlage ➔

Statutaire bepalingen inzake resultaatsbestemming

De Marnix Academie heeft geen statutaire bepalingen met betrekking tot de resultaatsbestemming. Voor verdere verwerking van het resultaat gedurende 2018 zie de toelichting op de resultaatsbestemming op pagina 44. ➔

College van Bestuur van de Marnix Academie:

Mevrouw dr. J. Snippe MBA

De Raad van Toezicht van de Marnix Academie:

De heer dr. G. Gerding (voorzitter)

Mevrouw drs. H.T. Krijtenburg

Mevrouw drs. A.W. Pastoor

De heer drs. E. Vos

De heer drs. J.H. van Oort

De heer prof. dr. W. Janse

Bijlage

Bijlage

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Protestants-Christelijk Hoger Beroepsonderwijs Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Protestants-Christelijk Hoger Beroepsonderwijs Utrecht (hierna 'de stichting') te Utrecht (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Protestants-Christelijk Hoger Beroepsonderwijs Utrecht per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 de staat van baten en lasten over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Protestants-Christelijk Hoger Beroepsonderwijs Utrecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

1405887193003055446GAVM

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het Handelsregister te Rotterdam onder nummer 33203563, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ("KPMG International"), een Zwitserse entiteit.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- verslag Raad van Toezicht;
- het jaar in cijfers;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

1405887193003055446GAVM

2

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereide twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amstelveen, 24 april 2019

KPMG Accountants N.V.

 J.L.C. van Sabben RA

14058857181021614410AUV

3

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderrichtsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereide twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

14058857181021614410AUV

4

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Colofon

Redactie

Marnix Academie,
Afdeling Communicatie en Publicaties

Fotografie

David Jagersma, Alex Beers, Ivar Pel, Marnix Academie
(afdeling Communicatie en Publicaties)

Vormgeving jaarverslag en animatie

Grafisch ontwerp bureau Invormatie

Uitgave

juni 2019

Bekijk de animatie horende bij dit jaarverslag: www.marnixacademie.nl/jaarverslag. ➔

marnix academie

Lerarenopleiding basisonderwijs

Vogelsanglaan 1 Utrecht | Postbus 85002 3508 AA Utrecht

030 275 34 00 | marnix.academie@hsmarnix.nl | www.marnixacademie.nl